

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโจง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในขั้นตอนของการศึกษาแนวทางและความต้องการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลายจากการปฏิบัติจริงจากการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบสอบถามและ การประชุมเพื่อนำมาตอบประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อโดยการนำเสนอผลการศึกษา ผู้วิจัยได้จำแนกการนำเสนอออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1. บริบททางวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต เพื่อการท่องเที่ยวของชุมชนลุ่มน้ำโจง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 2. ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว จำแนกตามประเด็นการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ลักษณะของการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนลุ่มน้ำโจง

ตอนที่ 3 ศักยภาพของระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโจง

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น ข้อเสนอและความต้องการ ต่อการให้บริการของระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ตอนที่ 3. การพัฒนา ระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนลุ่มน้ำโจง

ตอนที่ 1 แนวทางการพัฒนา ระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโจง

ตอนที่ 2 นำเสนอ ระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโจง

ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอเชียงของได้รับอิทธิพลจากลมทะเลน้อยมาก เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่ เป็นภูเขาและป่าไม้ จึงทำให้อุณหภูมิและฤดูกาลแตกต่างกันมาก กล่าวคือ ในฤดูร้อน (เดือนมีนาคม ถึง กลางเดือนพฤษภาคม) มีอากาศร้อน อุณหภูมิสูงสุด 36 องศาเซลเซียส ในฤดูฝน (กลางเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนตุลาคม) จะมีฝนตกชุกปริมาณน้ำฝนสูงสุดประมาณ 168 มิลลิเมตร และในฤดูหนาว (กลางเดือนตุลาคม ถึง กุมภาพันธ์) มีอากาศหนาวโดยอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 10 องศาเซลเซียส

การคมนาคม

มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดเชียงราย 4 เส้นทาง คือ

1. เส้นทางหลวงหมายเลข 1020 จากจังหวัดเชียงราย ถึงอำเภอเทิง ระยะทาง 64 กิโลเมตร และจากอำเภอเทิงถึงอำเภอเชียงของตามทางหลวงหมายเลข 1020 ระยะทางอีก 73 กิโลเมตร รวมระยะทางทั้งสิ้น 137 กิโลเมตร
2. เส้นทางหลวงสายพหลโยธิน จากจังหวัดเชียงราย ผ่านอำเภอแม่จันถึงอำเภอเชียงแสน ระยะทาง 60 กิโลเมตร และจากอำเภอเชียงแสน ถึงอำเภอเชียงของตามทางหลวงหมายเลข 1129 ระยะทาง 55 กิโลเมตร รวมระยะทาง 115 กิโลเมตร หรือจากอำเภอแม่จัน ถึงบ้านก๊วกพร้าวเลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 1098 ผ่านอำเภอดอยหลวง ถึงบ้านแก่น เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1174 ถึงบ้านสถานเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1020 ถึงอำเภอเชียงของระยะทางรวม 118 กิโลเมตร
3. เส้นทางหลวงหมายเลข 1020 จากจังหวัดเชียงราย ถึงบ้านห้วยค้อยเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1152 ถึงอำเภอพญาเม็งราย และจากอำเภอพญาเม็งราย ถึงบ้านด้า อำเภอขุนตาล เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1020 ระยะทาง 67 กิโลเมตร ถึงอำเภอเชียงของรวมระยะทาง 114 กิโลเมตร หรือจากอำเภอพญาเม็งราย เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1174 ผ่านบ้านแก่นถึงบ้านสถาน เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 1020 ถึงอำเภอเชียงของ ระยะทาง 105 กิโลเมตร
4. เส้นทางหลวงหมายเลข 1173 จากจังหวัดเชียงราย ผ่านอำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และอำเภอดอยหลวง ถึงบ้านแก่น เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1174 ถึงบ้านสถาน เลี้ยวซ้ายไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1020 ถึงอำเภอเชียงของรวมระยะทาง 98 กิโลเมตร

ศักยภาพของ อำเภอเชียงของในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว

วิเคราะห์ 3A's ของขอบเขตพื้นที่ในการวิจัย สามารถแยกประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) อำเภอเชียงของมีภูมิศาสตร์ที่ดีโดยมีแม่น้ำโขงไหลผ่านเป็นเส้นแบ่งเขตชายแดนไทย ลาวทำให้เกิดศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจ จนมีคำขวัญคือ “ หลวงพ่อเพชรคู่เมือง ลือเลื่องปลาบึกหาดไคร้ แหล่งผ้าทอน้ำไหล ประตูไหมอินโดจีน ” และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural attraction) ที่สำคัญได้แก่ น้ำตกห้วยเม็ง และ น้ำตกห้วยตองเป็น น้ำตกตกที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์และเป็นธรรมชาติอยู่มากซึ่งอยู่ลึกเข้าไปในหุบเขาพื้นที่บ้านห้วยเม็งสามารถเดินทางไปได้โดยออกจากตัวอำเภอเชียงของมุ่งหน้าไปทางอำเภอเชียงแสนจากตัวอำเภอรยะทาง 3 กิโลเมตรจะถึงหมู่บ้านห้วยเม็งเลี้ยวซ้ายเข้าไปผ่านหมู่บ้านระยะทางอีกประมาณ 6 กิโลเมตรสภาพเส้นทางเป็นลูกรังโดยผ่านตามแนวเขาไปยังน้ำตกเหมาะแก่การเดินเท้าสัมผัสธรรมชาติและปั่นจักรยาน สำหรับรถยนต์ต้องเป็นรถกระบะถึงสามารถเข้าไปยังน้ำตกห้วยเม็งได้โดยตัวน้ำตกจะมี 2 ผัง คือ ผังซ้ายและผังขวา เป็นน้ำตกขนาดเล็กช่วงที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวคือปลายฝนต้นหนาวและยังมีแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ เช่นท่าเรือบัค ท่าเรือน้ำลึก ลานชายฝั่งริมแม่น้ำโขงพิพิธภัณฑสถานปลาบึกและพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงนอกจากนี้ยังมีแม่น้ำสายหลัก 3 สายคือแม่น้ำโขง ห้วยน้ำสมและห้วยน้ำดุก เป็นแหล่งน้ำที่มีน้ำตลอดปีใช้ประโยชน์ทางการประมงโดยมีภูเขาล้อมรอบพื้นที่ป่าไม้เป็นป่าเบญจพรรณซึ่งเหลือความอุดมสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 70 ของพื้นที่ป่าทั้งหมดจากตัวอำเภอเชียงของมุ่งหน้าไปทางอำเภอเชียงแสนประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงที่ตั้งของสวนป่าห้วยทรายขามมีจุดชมวิว 2 ผังของระหว่างไทย-ลาว ได้พื้นที่ติดน้ำโขงบริเวณตัวอำเภอเชียงของจะมีการสร้างถนนเรียบลำน้ำโขงเริ่มตั้งแต่บ้านหาดไคร้ถึงบ้านห้วยเวียงนันทท่องเที่ยวสามารถแวะชมบรรยากาศริมโขงได้

1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม (Cultural attraction) ที่สำคัญได้แก่ ภูเมืองเก่า หลวงพ่อเพชร วัดศรีดอนชัย พระธาตุวัดหลวง วัดพระแก้ว ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเชียงของ ศาลเจ้าพ่อพญาแก้ว พระธาตุจอมเม็ง เป็นต้น และยังมีสถาปัตยกรรมท้องถิ่นเช่นเรือนกาแลเป็นเรือนพักอาศัยของผู้มีฐานะดีและผู้นำชุมชนหรือเป็นเรือนของบุคคลชั้นสูงในสังคม เรือนประเภทนี้มีลักษณะพิเศษคือมียอดจั่วประดับกาแลไม้สลักอย่างงดงามนิยมมุงกระเบื้องไม้เรียก“แป้นเกล็ด”แต่ปัจจุบันไม้เป็นวัสดุหายากมีราคาแพงจึงเปลี่ยนมาใช้ “ดินขอ” มุงหลังคาแทนใช้วัสดุอย่างดีการช่างฝีมือสูงประณีตแต่มีแบบค่อนข้างตายตัวส่วนใหญ่เป็นเรือนแฝดมีขนาดตั้งแต่ 1 ห้องนอนขึ้นไป เรือนกาแลมีแผนผัง 2 แบบใหญ่ ๆ คือแบบเอาบันไดขึ้นตรงติดชานนอกโคด ๆ กับแบบเอาบันไดอิงชิดแนบฝาได้ชายคาคลุมแต่ทั้งสองแบบจะใช้ร้านน้ำตั้งเป็นหน่วยโคด ๆ มีโครงสร้างของตนเอง ไม่นิยมตีฝ้าเพดานหรือบางกลุ่มประกอบด้วยเรือนหลายหลังเป็นกลุ่มใหญ่และยังมีวัฒนธรรมประเพณี ๆ คั้งเดิมของชาวพื้นเมือง ชาวไทลื้อ ชาวม้งในอำเภอเชียงของคือ

1.2.1 ตานก๋วยสลาก เรียกได้หลายอย่างเช่น สลากภัตต์กินสลากทานข้าสลาก ทานสลากมักนิยมจัดในช่วงก่อนออกพรรษาเป็นต้นไปเริ่มในวันเพ็ญเดือน 12 ตลอดเดือนแล้วแต่ที่ใด55จะเห็นเหมาะสมจัดในวัดใดก่อนห้าววันถวายภัตต์สลากจะเป็นวันเตรียมข้าวปลาอาหารเรียกว่า วันเฒ่าและจัดทำภัตต์สลากซึ่งทำด้วยก๋วย (ตะกร้าคล้ายชะลอม) ด้านในบุด้วยใบตองหรือใบกล้วยมัดรวมกันแล้วเสียบยอดด้วยธูปเป็นข้อสูงพิธีตานก๋วยสลากตามความเชื่อแต่โบราณการตานก๋วยสลากก็เพื่ออุทิศส่วนกุศลไปยังบุพการีสัตว์เลี้ยงที่เคยใช้งานตลอดถึงถวายไว้เพื่อเป็นปัจจัยแก่ตัวเอง ภายภาคหน้าวันทำบุญจะต้องทำก๋วยสลากมาที่วัดแล้วเขียนเส้นสลากติดไว้ใ้รวมปนกันหมายเลขใดก็จะไปรับก๋วยพร้อมให้ศีลให้พรอ่านคำอุทิศถวาย

1.2.2 ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาแต่โบราณตรงกับวันที่ 13 เมษายนของทุกปี ชาวเชียงใหม่ถือว่าเป็นวันขึ้นปีใหม่หรือวันเปลี่ยนศักราชใหม่ชาวบ้านเรียกกันว่า “วันสงกรานต์” หมายถึงว่า อายุสังขารของคนเราได้ล่วงผ่านไปอีกปีหนึ่ง นิยมเล่นสาดน้ำกันตั้งแต่วันที่ 13 – 17 เมษายน ในแต่ละวันจะมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป เช่น การขนทรายเข้าวัด ทานตุง สร้างน้ำพระพุทธรูป และรดน้ำคำหัวผู้ใหญ่ นอกจากนี้เมืองเชียงใหม่ยังจัดให้มีการแข่งขันเรือยาวในแม่น้ำโขงของชุมชนต่าง ๆ ของสองฝั่งริมน้ำโขงมีการเชิญทีมเรือยาวจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว .ลาวและต่างจังหวัดหรือที่มีชื่อเสียงเข้าร่วมแข่งขันมากมาย (ที่ว่าการอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย, 2552) ในงานดังกล่าวจัดให้มีพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก มีการเล่นสาดน้ำ สนุกสนานซึ่งกันและกันจนถึงบ้านที่เมืองน่องของทั้งสองประเทศ

1.2.3 ประเพณีเป็ง ตรงกับวันเพ็ญเดือนสิบสองของทุกปีหรือภาคอื่นเรียกว่า วัน “ลอยกระทง” โดยจะมีงานประกวดกระทงของชุมชนต่าง ๆ ในเมืองเชียงใหม่เสร็จแล้วก็จะแห่กระทงไปลอยในแม่น้ำโขง มีการจุดเทียนเล่นไฟและปล่อยโคมลอยกันอย่างสนุกสนาน3) ประเพณีทำบุญปอย เป็นประเพณีท้องถิ่นมีอยู่ 3 ปอยสำคัญ ๆ (เจ้าอาวาสวัดศรีดอนชัย, 6 มีนาคม 2552) ได้แก่

(1) ปอยหลวง เป็นลักษณะการทำบุญฉลองอย่างใหญ่โต เช่น ฉลองโบสถ์วิหารหรือเจดีย์ มักนิยมทำกันในเดือน 5-8 เหนือ (ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม) ซึ่งเป็นระยะเวลาหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(2) ปอยน้อย หรือปอยบวชลูกแก้วเป็นประเพณีบวชพระหรือบวชเณรซึ่งส่วนใหญ่จะจัดเตรียมเครื่องอัฐบริขารต่างที่วัดเสียเป็นส่วนใหญ่

1.2.4 ปอยข้าวสังข์ เป็นการทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ตายเนื่องจากการคลอดบุตรมีการจัดเตรียมเครื่องไทยทานที่สร้างเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ หรือเรือลำเอามีข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ มักนิมนต์พระมาสวดและเทศน์ที่บ้าน

1.2.5 ประเพณีความเชื่อของการจับปลาบึก จะจัดขึ้นในวันที่ 18 ของเดือนเมษายนของทุก ๆ ปี ในพิธีดังกล่าวจะมีการจัดเตรียมเครื่องเซ่นไหว้อาหารคาว - หวาน และเครื่องคัม ดอกไม้สวยงามเพื่อสักการะบนบานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในแม่น้ำโขง จากนั้นชาวประมงจึงจะใช้ตาข่ายที่ชาวบ้านเรียก “มอง” เป็นอวนขนาดใหญ่ใช้เฉพาะสำหรับจับปลาบึกในแม่น้ำโขงโดยเฉพาะ

1.2.6 ประเพณีการเก็บโก การเก็บ “โก” หรือสาหร่ายแม่น้ำโขงเป็นสาหร่ายน้ำจืดมีสีเขียวสด ลักษณะเป็นเส้นยาว พบเฉพาะบริเวณแม่น้ำโขงในช่วงเดือนธันวาคมจนถึงเดือนเมษายนหรือพฤษภาคมของทุกปี โกเกิดขึ้นในน้ำสะอาดใส มีแสงแดดส่องถึงระดับความลึกของน้ำประมาณ 50-60 เซนติเมตร ทั้งนี้โกในแม่น้ำโขงมี 3 ชนิดด้วยกัน ชนิดแรกเรียกว่า “โกไหม” เป็นโกคุณภาพดี รสชาติหวานอร่อยกว่าโกทุกชนิด เกิดในบริเวณที่กระแสน้ำไหลเอื่อย ๆ มีความยาวถึง 20 เมตร เวลาจับจะอ่อนนุ่มลื่นมือเหมือนเส้นไหม ชนิดที่สองเรียกว่า “โกหางหมา” เนื่องจากเป็นโกที่มีความยาวประมาณ 50 เซนติเมตร มีความสั้นกว่าโกทุกชนิด เกิดในบริเวณกระแสน้ำเชี่ยวไหลแรง เวลาจับจะหยาบ ๆ สากมือรสชาติจัด ชนิดที่สามคือ “โกผา” เกิดตามหินผา มีความยาวประมาณ 90 เซนติเมตรเกิดได้ในกระแสน้ำไหลเชี่ยวและน้ำไหลเอื่อย ๆ เวลาจับจะอ่อนนุ่มแต่มีรสชาติจัด เหมือนโกหางหมา โกชนิดนี้มีมากในเมืองเชียงของเพราะมีเกาะแก่งจำนวนมาก

ดังนั้นด้วยสภาพวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวเชียงของ ซึ่งส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของแม่น้ำโขง ประกอบอาชีพการประมงและการเกษตรริมฝั่งแม่น้ำโขงที่ดำเนินมาหลายชั่วอายุคนต้องมีการปรับเปลี่ยนไป หลังจากการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงในประเทศจีนรวมถึงการระเบิด เกาะ แก่ง บริเวณแม่น้ำโขงตอนบน เกิดการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำขึ้น-น้ำลงของระดับน้ำในแม่น้ำโขงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมระบบนิเวศและการขยายพันธุ์ของสัตว์น้ำต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ปลาบึก” ปลาเศรษฐกิจที่เคยจับได้อย่างสม่ำเสมอในช่วงฤดูกล่าปลาบึกในอดีตกลับเริ่มจับได้ยากขึ้นหรือบางปีก็จับไม่ได้เลย จำนวนปลาในแม่น้ำโขงที่เคยจับได้อย่างชุกชุมในบริเวณเมืองเชียงของเริ่มหดหายไปทีละน้อย “โก” สาหร่ายน้ำจืดอาหารท้องถิ่นที่เกิดขึ้นในแม่น้ำโขง ที่ชาวบ้านเคยเก็บขายเมื่อปริมาณระดับน้ำในแม่น้ำโขงลดลงก็เริ่มหายไป การเกษตรเพาะปลูกฝักริมฝั่งแม่น้ำโขงก็ทำได้ยากมากขึ้นเพราะไม่สามารถคาดคะเนช่วงการขึ้น ลงของระดับน้ำในแม่น้ำโขงได้

2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ด้านการคมนาคมขนส่ง

2.1 การคมนาคมทางบก การเดินทางมายังอำเภอเชียงของสามารถใช้เส้นทางจากทาง อำเภอกู่แก้วไป อำเภอขุนตาลและ อำเภอเชียงของ, อำเภอเมืองเชียงราย-อำเภอพญาเม็งราย-อำเภอเชียงของ อำเภอเมืองเชียงราย-อำเภอเวียงเชียงรุ้ง-อำเภอเชียงของอำเภอเมืองเชียงราย-อำเภอแม่จัน-

ตารางที่ 4.1 รายชื่อโรงแรมและเกสต์เฮาส์ใน อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

โรงแรม/เกสต์เฮาส์	ที่ตั้ง	เริ่ม ให้บริการปี	จำนวน ห้อง
1) โรงแรมพอร์ทไฮค์	546 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2551	11
2) โรงแรมเดอะริเวอร์เฮาส์แอทเชียงของ	419 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2554	23
3.) โรงแรมเชียงของริเวอร์วิว	141 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2545	18
4) โรงแรมเรือนไทยโสภณพรรณ	83 หมู่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2530	20
5) ค่ำมิละเกสต์เฮาส์	113 ซอย 1 หมู่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2532	12
6) โรงแรมน้ำโขงริเวอร์ไฮค์	174-176 หมู่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2548	40
7) แจ่มเฮ้าท์	569 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2553	14
8) โรงแรม 18 เหรียญรีสอร์ท	171 หมู่ที่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2554	12
9) โรงแรมบ้านริมน้ำ	166/3 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2544	15
10) โรงแรมเชียงของริเวอร์วิว	141 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2545	18
11) โรงแรมบ้านอิงโขง	141/1 หมู่ 2 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2546	12
12) โรงแรมเชียงของกรีนอินน์เรสซิเดนซ์	89/4 หมู่ 2 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2545	26
13) โรงแรมวาเลนไทน์โฮเต็ล	150 หมู่ 7 ตำบลสถาน	พุทธศักราช 2554	8
14) นูมเฮ้าท์	406/1 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2550	18
15) เชียงของทีคการ์เด็นท์	666 หมู่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2553	32

16) โรงแรมบ้านฝ้าย	108 หมู่ 8 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2540	15
17) สวัสดิ์โฮมสเตย์	526 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2549	9
18) น้ำโจงเกสต์เฮาส์ แอนคีสอร์ท	94/2 หมู่ 2 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2548	37
19) สยามริเวอร์ไซด์	71/1 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2552	30
20) ทีเอ็นเคสเฮาส์	57/1 หมู่ 1 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2548	12
21) บ้านไม้ชายน้ำ	ตำบลเวียง อำเภอเชียง	พุทธศักราช 2553	6
22) บ้านพักสอน	177/1 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2552	20
23) บ้านชมโจง	149 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2542	10
24) คุ่มสล่าศรีรีสอร์ท	18 หมู่ 12 ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2554	5
25) พักบ้านเพื่อน	100/7 หมู่ ตำบลเวียง	พุทธศักราช 2554	17

ที่มา : เอกสารอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

สถานที่ท่องเที่ยว

เมืองเชียงของนับว่า เป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญแห่งหนึ่งของภูมิภาคนี้จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เนื่องจากเมืองเชียงของเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการเดินทางและการค้าระหว่างประเทศไทย ลาว พม่า และจีน เป็นเมืองที่เงียบสงบน่าอยู่ ผู้คนใช้ชีวิตกันอย่างเรียบง่ายไม่วุ่นวายด้วยบรรยากาศของชนบทที่ยังบริสุทธิ์อยู่ บ้านเรือนของชุมชนยังเป็นบ้านไม้แบบยกพื้นสูงและทิวทัศน์ที่สวยงามของแม่น้ำโขงเป็นเมืองที่มีวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นมิตรไมตรีของผู้นคนและชนเผ่าที่ผูกพันกับแม่น้ำโขงจึงทำให้เมืองเชียงของมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกมากมาย ดังนี้

ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ถ้ำจับปลาบึก

ตั้งอยู่ที่บ้านหาดไคร้ หมู่ที่ 12 ตำบลเวียง ซึ่งเป็นแหล่งจับปลาน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด โดยมีฤดูกาลจับอยู่ในระหว่างกลางเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม ในแต่ละปีมีการผสมพันธุ์ปลาบึก ที่สถานประมงเชียงของเพื่อนำพันธุ์ปลาบึกที่ผสมได้ แจกจ่ายปล่อยตามแหล่งน้ำสาธารณะต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นช่วงที่ปลาบึกจะว่ายขึ้นเหนือเพื่อไปวางไข่ โดยก่อนการจับปลาบึกจะมีพิธีการสำคัญอีกอย่างหนึ่งต้องทำทุกปีก่อนการจับ นั่นคือพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ทำพิธีในวันที่ 18 เมษายนของทุกปี ในพิธีการก็จะมีการเซ่นไหว้อาหาร เครื่องดื่ม เพื่อสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หลังจากนั้นก็จะเริ่มลงมือจับปลา โดยเครื่องมือจับปลาบึกของที่นี่เรียกว่า “มอญ” ซึ่งเป็นอวนขนาดใหญ่พิเศษ ใช้เฉพาะจับปลาบึกเท่านั้น

ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก

ประเพณีที่เกี่ยวกับความเชื่อของผู้คนที่อยู่ริมสองฝั่งแม่น้ำโขงเกี่ยวกับปลาชนิดหนึ่งที่อาศัยอยู่ในแม่น้ำโขง คือปลาบึก ว่าเป็นปลาศักดิ์สิทธิ์ และมีเทพเจ้าคุ้มครอง ก่อนที่ชาวประมงออกจับปลาบึกนั้นจึงต้องมีพิธีบวงสรวงก่อน และพบว่าถิ่นกำเนิดของปลาบึกนั้นมีอยู่เพียงที่เดียวที่แม่น้ำโขง ซึ่งเป็นแม่น้ำใหญ่และยาวที่สุดสายหนึ่งในทวีปเอเชีย มีความยาวประมาณ 4,590 กิโลเมตร ต้นน้ำอยู่ในเขตประเทศจีนต่อธิเบต และไหลออกสู่ทะเลจีนในเขตประเทศเวียดนาม ปลาบึก จัดอยู่ในประเภทปลาน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกเท่าที่ชาวประมงเคยจับได้มีน้ำหนักตั้งแต่ 150 - 300 กิโลกรัม มีความยาวประมาณ 3 เมตร รูปร่างของปลาบึกนั้นคล้ายกับปลาเทโพหรือปลาสวาย มีลำตัวยาวแบนด้านข้างเล็กน้อย จะอวบปากบานใหญ่ ปลาบึกมีเกล็ดหยาบ หนามยาว หนามดำค่อนข้างเล็ก อยู่ต่ำกว่าระดับมุมปากเล็กน้อย และคล้ายไปทางด้านหลังของมุมปาก ตัวที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไปมีจุดดำๆ คล้ายกับเลขศูนย์ ภาษาไทยล้านนาเรียกว่า “วะ” ปลาบึกที่โตเต็มวัยไม่มีฟันอยู่ในปากเลย ทำให้มันนิยมกินเนื้อสัตว์เป็นอาหาร เลือกกินแต่โคลนน้ำ ชาวประมงจึงถือว่าปลาบึกจำศีล ปลาบึกมีเนื้อละเอียด และรสชาติดี มีลักษณะสีขาวเป็นแว่นๆ หน้างหนาขนาดหมู รสมันและมีกลิ่นคาว แต่ไม่จัดเหมือนปลาฉลามหรือปลาเลิม สามารถนำไปปรุงเป็นอาหารได้ทุกประเภท ตั้งแต่ต้มยำ แกงต่าง ๆ ตากก้อย หรือทำเค็มตากแห้ง แต่ที่ปรุงอร่อยเป็นพิเศษก็คือ ทอดกระเทียมพริกไทย ทำให้มีผู้ที่นิยมบริโภคเนื้อปลาบึกกันเป็นจำนวนมาก โดยเชื่อว่า ผู้ใดได้กินเนื้อปลาบึกผู้นั้นจะมีปัญญาเฉียบแหลมและมีอายุยืนยาว ซึ่งตรงกับความเชื่อของชาวจีนที่ตั้งชื่อปลาชนิดนี้ว่า “ปลาขงเบ้ง” กล่าวได้ว่าโปรตีนจากเนื้อปลาบึกมีส่วนที่ถูกนำไปบำรุงสมองมากกว่าเนื้อสัตว์ทั่วไป

ตั้งแต่อดีตชาวประมงในเขตบ้านหาดไคร้ ตำบลเวียงได้ยึดถือการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ โดยสังเกตจากต้นโพธิ์ยักษ์ 2 ต้น ที่มีขนาด 4 คนโอบไม่รอบ ที่ขึ้นอยู่บริเวณวัดหาดไคร้

เป็นสัญลักษณ์ เมื่อถึงช่วงที่ต้นโพธิ์ยักษ์นี้ทิ้งใบร่วงหล่นจนหมดต้น แสดงว่าถึงช่วงเวลาของการเริ่มออกล่าปลานิล จนกระทั่งต้นโพธิ์เริ่มผลิใบใหม่จนเขียวชอุ่มดั้งเดิม ชาวประมง ก็จะหยุดล่าปลานิล ปรากฏการณ์ธรรมชาติเช่นนี้จะตรงกับช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลาง เดือนพฤษภาคมของทุกปีเนื่องจากมีงานประเพณีที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยเชื่อว่าปลานิลเป็นปลาที่มีเทพเจ้าคุ้มครองรักษา ถ้าไม่มีการบวงสรวง ขอเจ้าพ่อ และไม่ปลุกขวัญแม่ย่านางให้เรือมี อนุภาพ แกร่งกล้าแล้ว ก็ยากที่จะจับปลานิลได้ ดังนั้น บรรดาชาวประมงหรือพรานล่าปลานิล จึงได้มีการบวงสรวงกันทุกปีจนกลายเป็นประเพณีพื้นบ้านของท้องถิ่นสืบมา

ปัจจุบันบริเวณท่าจับปลานิลบ้านหาดไคร้ ได้ดำเนินการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ปลานิลและพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงขึ้น ซึ่งจะเป็ศูนย์ศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับการจับปลา การเพาะพันธุ์ปลาในแม่น้ำโขง นอกจากนี้บ้านหาดไคร้ ยังมีของฝากคือ "โก" ซึ่งเป็นสาหร่ายน้ำจืดที่มีชื่อในแม่น้ำโขงเท่านั้น กลุ่มแม่บ้านที่นี่นำโกมาแปรรูปเป็นอาหารได้หลายอย่าง เช่น ไก่ยี้ โกแผ่นทอด ข้าวเกรียบโก เป็นต้น

ปลานิลเป็นปลาน้ำจืดยักษ์ที่ล่าน้ำโขง กล่าวกันว่า “ใครได้ลิ้มชิมรสปลานิล จะโชคดีตลอดกาล” แหล่งจับปลานิลที่สำคัญของประเทศไทยที่บ้านหาดไคร้ หมู่ที่ 7 ตำบลเวียง การจับปลานิลจะอยู่ในช่วงเมษายนจนถึง พฤษภาคม ของทุกปี เมื่อถึงฤดูกาลการจับปลานิลจะมีพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลานิลของพรานล่าปลา ก่อนจะลงมือจับปลา ในอดีตพรานปลานิลจะล่าปลานิลเพื่อเป็นอาหารและเพื่อจำหน่าย ปัจจุบันเป็นการล่าปลานิลเพื่อการอนุรักษ์ มีการผสมเทียมเพาะพันธุ์ปลานิลนำลูกปลานิลแจกจ่ายไปปล่อยตามแหล่งน้ำสาธารณะ

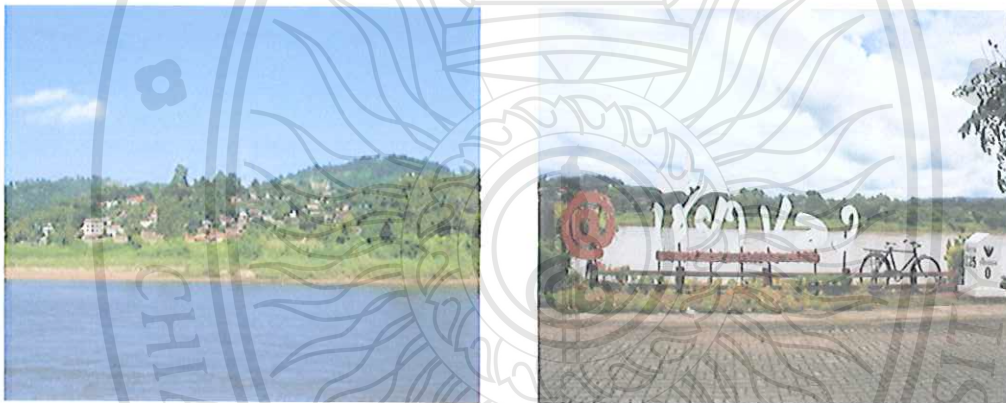

ภาพที่ 4.2 แหล่งเพาะพันธุ์ และลานจับปลานิล

จุดชมวิวกำผำถ่าน

ตั้งอยู่บริเวณ หมู่ 12 บ้านคอนชัย ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 800 เมตร เป็นจุดชมวิวกำผำน้ำโขงที่สวยงาม โดยฝั่งตรงข้ามจะเป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นสถานที่พักผ่อนและออกกำลังกายและสามารถมองเห็นภาพวิถีชีวิตชุมชน โดยมีตำนานว่า ปู่ตะหิ้งเป็นคนร่างใหญ่ หาบถ่านไปขายที่เขาติเบต วันหนึ่งเป็นลม ล้มลงตรงที่ตรงนี้จะตะกร้าถ่านจึงเเทกระจายด้านหน้าของตะกร้าอยู่ที่ข้างเมืองกาจญ์

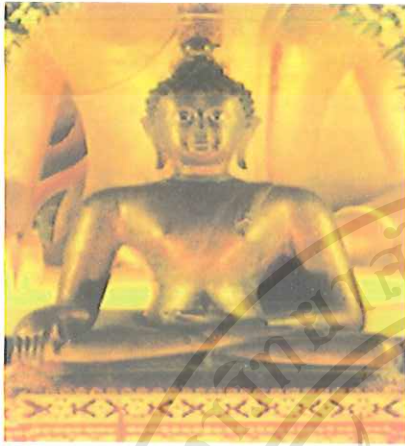
ส่วนด้านหลังอยู่ตรงจุดทำผำถ่านที่ตรงนี้ยังมีตำนานมาว่าเป็นวังของพญานาคา เคยมีหญิงสาวจมหายไปสามวันพอครบสามวันชาวบ้านก็พบตัวหญิงสาวคนนั้นในสภาพที่สลบอยู่แต่ไม่ตายแต่พอฟื้นขึ้นมาไม่นานก็มาเล่าให้ฟังว่าที่หายไประหว่างสามวันนั้นไปที่ไหน ที่นั่นคือวังพญานาคาที่ทำผำถ่าน ที่ตรงนี้สมัยก่อนน้ำกล่วมาก ไม่มีใครกล้าลงไป แต่หลังจากจีนสร้างเขื่อนชาวบ้านจึงกล้าลงไปเดินชม หญิงผู้หนึ่งที่กลับมาหลังจากหายไประหว่างสามวัน ไม่กี่วันหลังจากกลับมา เธอก็ตาย

ภาพที่ 4.3 จุดชมวิวกำผำถ่าน

วัดศรีดอนชัย

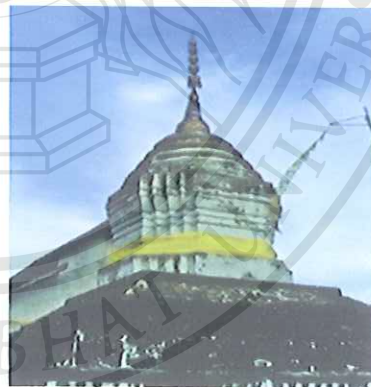
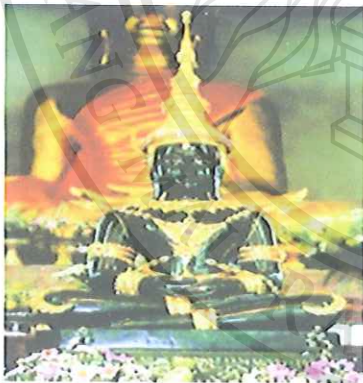
วัดใหญ่ใจกลางเมืองเชียงของ เป็นที่ประดิษฐาน “หลวงพ่อพะพร” พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองเชียงของ วิหารวัดศรีดอนชัยมีความวิจิตรงดงามของศิลปะล้านนา รวมถึงรูปปั้นพญานาคและสิงห์คู่หน้าวิหารยังเป็นประติมากรรมที่มีความสวยงามโดดเด่น เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว และในวันมาฆบูชาของทุกปี วัดศรีดอนชัยมีประเพณีสงกรานต์หลวงพ่อพะพร

ภาพที่ 4.4 วัดศรีดอนชัย

วัดพระแก้ว

วัดเก่าแก่ที่สุดในเชียงของ มีอายุถึงหนึ่งพันสามร้อยกว่าปี ตั้งอยู่ถนนสายกลาง เชียงของ - เชียงแสน จากที่ว่าการอำเภอเชียงของไปทางทิศเหนือประมาณ 1 กิโลเมตรเป็นที่ประดิษฐานของ พระพุทธรูปหินหยกเขียว “3 ถู” สลักจากหินแม่น้ำโขง และเจดีย์วัดพระแก้วที่เชื่อกันว่าเป็นที่บรรจุกระดูกของพระพุทธเจ้า และในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 หรือ ประมาณเดือนธันวาคมของทุกปี จะมีประเพณีสงกรานต์วัดพระแก้ว เพื่อความเป็นสิริมงคล ในบริเวณด้านหลังวัดพระแก้ว มี ลานพักผ่อนที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์แม่น้ำโขงที่สวยงาม และทิวทัศน์ฝั่ง สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้อย่างชัดเจน

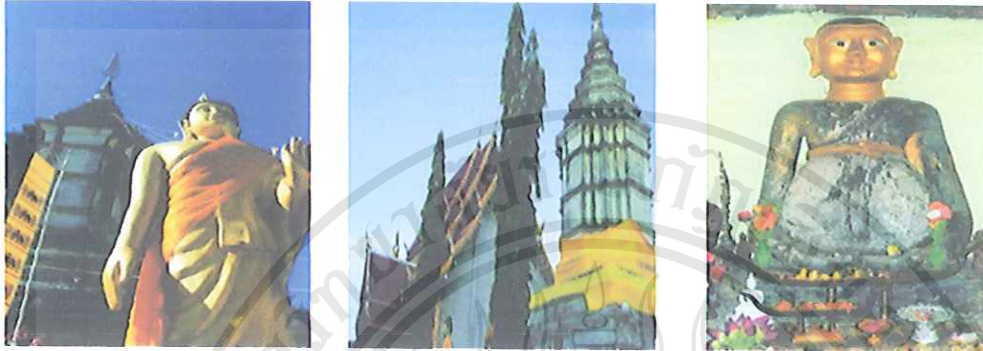

ภาพที่ 4.5 วัดพระแก้ว

วัดหลวงไชยสถาน (วัดหลวง)

วัดหลวงไชยสถานหรือวัดหลวง เป็นวัดเก่าแก่อีกวัดหนึ่งของเมืองเชียงของ ตั้งอยู่ถนนสายกลาง เชียงของ-เชียงแสน ห่างจากวัดพระแก้วประมาณ 100 เมตร ตัววิหารหันหน้าไปทางทิศ ตะวันออก (ทางแม่น้ำโขงและเมืองห้วยทราย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว .ลาว)

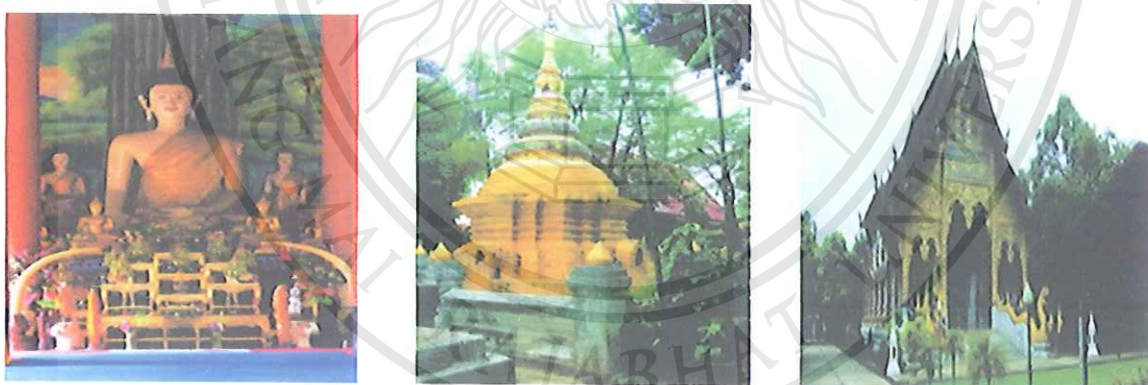
มองเห็นทัศนียภาพน้ำโขงและเมืองลาว และในวันวิสาขบูชาของทุกปี จะมีประเพณีสงฆ์พระธาตุ
วัดหลวง เพื่อความเป็นสิริมงคล

ภาพที่ 4.6 วัดหลวง

วัดสบสม(วัดศรีลาเพชร)

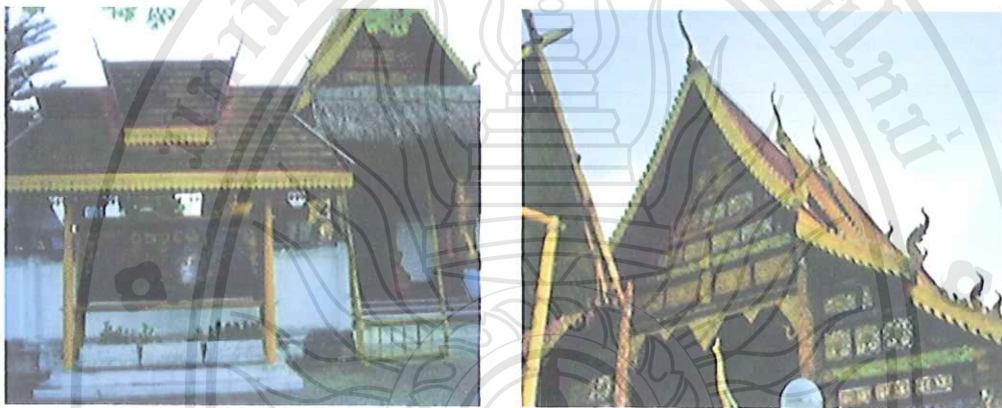
วัดสบสมหรือวัดศรีลาเพชร เป็นอีกวัดหนึ่งในเชิงของที่มีบริเวณวัดด้านทิศตะวันออกติดกับแม่น้ำโขง ตั้งอยู่บ้านสบสม ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ไปทางถนนสายสบสม – หาดไค้ประมาณ 1 กิโลเมตร สร้างขึ้นเมื่อ พุทธศักราช 2505 เป็นที่ประดิษฐาน “พระเจ้าศรีสุขสม” พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ของเมืองเชียงของ ภายในบริเวณวัดมีร้านสะอาดสะอ้านด้านหน้าวัดมีลานพักผ่อน สามารถมองเห็นทิวทัศน์น้ำโขง และเมืองห้วยทรายของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นอกจากนี้ในวันที่ 26 มกราคม ของทุกปี วัดสบสมยังเป็นสถานที่จัดประเพณีสืบชะตาดวงเมืองเชียงของ ประเพณีเก่าแก่อันเป็นสิริมงคลแก่ประชาชนชาวเชียงของทุกปี

ภาพที่ 4.7 วัดสบสม (วัดศรีลาเพชร)

วัดหาดไคร้ – ทำจับปลาบึก

ทำจับปลาบึกหน้าวัดหาดไคร้ เป็นแหล่งจับปลาบึก (ปลาน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก) แห่งแรกของโลก โดยฤดูกาลจับอยู่ระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมก่อนการออกล่าปลาบึกจะมี พิธีบวงสรวง“เจ้าพ่อปลาบึก” เพื่อเซ่นไหว้เจ้าพ่อปลาบึกในแม่น้ำโขง แต่ปัจจุบันได้ยกเลิกการล่า ปลาบึกแล้ว เพื่อการอนุรักษ์ แต่พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึกยังคงเป็นประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา โดยจะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ในวันที่ 18 เมษายน ของทุกปี ทำจับปลาบึกหน้าวัดหาดไคร้ ยังเป็นจุดชมวิวยอดนิยมแม่น้ำโขง และเป็นสถานที่พักผ่อนที่ร่มรื่นสวยงาม

ภาพที่ 4.8 วัดหาดไคร้ – ทำจับปลาบึก

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ตั้งอยู่บริเวณหน้าสำนักงานเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ ถนนสายกลาง ก่อนถึงที่ว่าการอำเภอเชียงของ 200 เมตร เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองเชียงของ หากมาเยือน เชียงของแล้ว อย่าลืมมาสักการะศาลเจ้าพ่อหลักเมืองเพื่อความเป็นสิริมงคล

ภาพที่ 4.9 ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

น้ำตกห้วยเม็ง

น้ำตกห้วยเม็ง ห่างจากตัวเมืองเป็นระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในภูเขาคลองหลวง ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้านห้วยเม็ง เมื่อเข้ามาในหมู่บ้านจะสามารถมองเห็นเขาสูงใหญ่โดดเด่น และมีป่าไม้ร่มเย็น เป็นภูเขาที่ทำไร่ทำสวนของชาวบ้านห้วยเม็งมาตั้งแต่สมัยอดีต ส่วนน้ำตกห้วยเม็งมี 2 แห่ง คือฝั่งซ้ายและขวา เมื่อไปถึงจุดจอดรถจะมีป้ายบอกทาง สามารถเลือกเที่ยวได้ทั้ง 2 ฝั่ง สำหรับเส้นทางยังเป็นแบบดินลูกรัง ดังนั้นต้องใช้รถที่ขับเคลื่อน 4 ล้อ หรือใช้การเดินทางด้วยเท้า และการปั่นจักรยานเพื่อชมความสวยงามของธรรมชาติตลอดสองข้างทางและสามารถพบสวนผลไม้ของชาวบ้าน โดยจะปลูกส้มเขียวหวานกันมากจนโค้งดั่งไปทั่ว แต่ปัจจุบันเริ่มมีการปลูกผลไม้ต่างๆหลายอย่างเข้ามาผสม เช่น เงาะ ลองกอง ลำไย ลิ้นจี่ ลำไย มังคุด รวมถึงทุเรียน และสวนยาง สลับกับป่าธรรมชาติจริงๆ สำหรับเส้นทางจะมีป้ายบอกเส้นทางไปน้ำตก หรือสามารถติดต่อ ช่างให้ชาวบ้านห้วยเม็ง นำทางได้ใน ราคาไม่แพง ชาวบ้านที่นี่ชำนาญทาง โดยพาเที่ยวชมน้ำตกและมอบความรู้ได้ตลอดเส้นทาง

ภาพที่ 4.10 น้ำตกห้วยเม็ง

หาดทรายแม่น้ำโขง

ตั้งอยู่บ้านดอนมหาวัน หมู่ที่ 9 เป็นหาดทรายแม่น้ำโขงที่สวยงามจะมีขึ้นในฤดูแล้ง เพราะแม่น้ำโขงจะลดลงจนเห็นหาดทรายขาวจนสามารถเดินไปบริเวณกลางแม่น้ำโขงได้ สามารถเห็นในช่วงเดือน เมษายน จนถึง มิถุนายน

ภาพที่ 4.11 หาดทรายแม่น้ำโขง

สะพานข้ามแม่น้ำโขง ไทย ลาว แห่งที่ 4

ตั้งอยู่บ้านคอนมหาวัน หมู่ที่ 9 เป็นสะพานมิตรภาพไทย และลาว แห่งที่ 4 เชื่อมระหว่างเมืองเชียงของ กับเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขงที่เชื่อมต่อไปยังเมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน บนเส้นทาง R3A พร้อมการพัฒนาการขนส่งและการท่องเที่ยวในภูมิภาคในแถบนี้ได้อย่างเป็นอย่างดี เพื่อเปิดประตูการค้าและการท่องเที่ยวในภูมิภาคลุ่มน้ำโขง พร้อมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พุทธศักราช 2558

ภาพที่ 4.12 สะพานข้ามแม่น้ำโขง ไทย ลาว แห่งที่ 4

ท่าเรือน้ำลึกริมน้ำโขง

ตั้งอยู่บ้านหัวเวียง หมู่ที่ 1 ตำบลเวียง เป็นจุดจอดพักของเรือสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ จีน และ ลาว ที่เข้ามาค้าขายกับประเทศไทยอยู่ติดกับท่าเรือบัก

ภาพที่ 4.13 ท่าเรือน้ำลึกริมน้ำโขง

ท่าเรือบัค

ตั้งอยู่บ้านหัวเวียง หมู่ที่ 1 ตำบลเวียง มีจำนวน 2 ท่า เป็นจุดผ่านแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวสามารถมองเห็นทิวทัศน์ริมฝั่งแม่น้ำโขง เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นักท่องเที่ยวสามารถข้ามไปฝั่งได้ ระหว่างเวลา 8.30-16.30 น. และในในช่วงฤดูร้อน ระหว่างเดือนเมษายนจะมีการจัดงานเทศกาลล่องโดยมี ร้านค้าตามชายหาดริมฝั่งแม่น้ำโขงเป็นประจำทุกปี

ภาพที่ 4.14 ท่าเรือบัค

หนองบัวหลวง

ตั้งอยู่บ้านโจ้โก้ หมู่ที่ 10 มีลักษณะเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีขนาดกว้างมาก มีทิวทัศน์ที่สวยงาม ทุกปีเทศบาลตำบลเวียงได้จัดกิจกรรมในงานวันออกพรรษา ณ หนองบัวหลวง บ้านโจ้โก้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ โดยได้มีการแข่งขันเรือประเภท 10 ฝีพาย การแข่งขันเปตอง การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

ภาพที่ 4.15 หนองบัวหลวง

น้ำตกห้วยตอง

น้ำตกห้วยตอง ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งน่าน้อย หมู่ที่ 11 ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย อยู่ห่างจากตัวอำเภอเชียงของ 9.5 กิโลเมตร ไปทางทิศตะวันตกโดยเป็นประชากรส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าม้งที่อาศัยอยู่ ซึ่ง “ม้ง” เป็นหนึ่งในหลายชนเผ่าที่กระจัดกระจายอาศัยอยู่ทั่วภาคเหนือตอนบน และมีวิถีชีวิตดั้งเดิมที่น่าสนใจ พร้อมรักษามรดกวัฒนธรรมนิยมประเพณีของตนไว้ การประกอบอาชีพและพิธีกรรมต่างๆ ที่ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ ห่างจากหมู่บ้านไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร ยังมีน้ำตกห้วยตอง อีกหนึ่งน้ำตกที่สวยงามของอำเภอเชียงของ

สำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบการเดินป่าหรือการปั่นจักรยาน สามารถจัดรูปแบบการท่องเที่ยวได้เช่น 2 วัน 1 คืน วันแรกเดินทางเข้าไปหมู่บ้านม้ง เดินเที่ยวชมหมู่บ้านม้ง และพักค้างแรมที่น้ำตกห้วยตอง รุ่งเช้าวันที่สองเดินทางออกจากน้ำตกห้วยตองไปหมู่บ้านม้ง และเดินทางตามแนวเขาไปยังหมู่บ้านห้วยเม็งผ่านน้ำตกห้วยเม็ง ชมทิวทัศน์บนสันเขาที่สามารถมองเห็นตัวเมืองเชียงของ ห้วยทราย (ลาว) และแม่น้ำโขง ช่วงบ่ายเดินทางถึงบ้านห้วยเม็งแวะชมวิถีชีวิตของชาวไทยลื้อที่บ้านห้วยเม็งรวมระยะทางทั้งหมดประมาณ 25 กิโลเมตร (การเดินทาง ช่วงเวลาที่เหมาะสำหรับการเที่ยว ประมาณเดือนตุลาคมถึง มีนาคม)

ภาพที่ 4.16 น้ำตกห้วยตอง

ตำบลริมโขง

บ้านหาดบ้าย เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทอผ้าไทลื้อ

ประชากรเป็นชนเผ่าไทลื้อผสมกับไทจีน เดิมอยู่ในเขตสิบสองปันนา ตั้งอยู่ในประเทศจีนตอนใต้ มีการย้ายถิ่นฐาน เข้าไปอยู่ที่อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาเกิดกบฏจึงได้ย้ายไปอยู่ที่บ้านห้วยขยาย แขวงหลวงพระบาง ประเทศลาว และในเวลาต่อมาได้อพยพไปอยู่ บ้านหาดสัตว์ บ้านห้วยด่าน และบ้านน้ำเหิง แขวงบ่อแก้ว สาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว ในปัจจุบัน มาตามลำดับ ในปี พุทธศักราช 2480 เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ทหารญี่ปุ่นรุกราน และในปี พุทธศักราช 2482 เกิดสงครามอินโดจีนบ้านเมืองวุ่นวายผู้คนก็ย้ายหนีไปตามที่ต่าง ๆ บางครอบครัวอาศัยอยู่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย บ้างก็อาศัยอยู่ที่บ้านเลาะ และกลุ่มที่เหลือได้ย้ายมาอยู่ตามแถบริมแม่น้ำโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายในปัจจุบัน อยู่ได้ประมาณ 95 ปีก็ย้ายขึ้นตามแม่น้ำแม่น้ำโขงเหนือ บ้านดอนที่ ประมาณ 1 กิโลเมตร คือบ้านหาดบ้ายเป็นถิ่นที่อยู่ปัจจุบัน ด้วยเหตุที่ชาวไทลื้อไม่ชอบปะปนกับชนเผ่าอื่น เมื่ออยู่บ้านดอนที่ก็ไม่พอใจที่มีประชากรอพยพมาจากอำเภอเชียงของมาอยู่ด้วย จึงย้ายหนีออกมาอยู่บ้านหาดบ้าย

วัฒนธรรมประเพณีของหมู่บ้าน

1. การแต่งกายสวมใส่เสื้อผ้าแบบดั้งเดิมคือ “แบบไทลื้อ”
2. การพูด ใช้ภาษาไทลื้อและไทจีนในการสื่อสารภายในหมู่บ้าน
3. เคารพนับถือทุกคนในหมู่บ้านเหมือน พ่อ แม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า ตา ยาย มีความผูกพันกัน
4. รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามทั้งหลายไว้มีธรรมเนียมบางอย่างที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาพสังคมเช่น เมื่อ 30 ปีที่ผ่านมา ชาวบ้านหาดบ้ายจะไม่ยอมแต่งงานกับคนเผ่าอื่น

นอกจากทอผ้าด้วยกันเท่านั้น ดังนั้นในหมู่บ้านจึงใช้เตาหมักสกุล “ธรรมวงศ์” นับถือศาสนาพุทธ และมีความเชื่อเรื่องผีสาเทวดา ชาวบ้านจะเคารพนับถือ “เจ้าพ่อหรือเทวดารักษาหมู่บ้าน” อย่างมาก จะมีการเซ่นไหว้ศาลเจ้าพ่อ ทุกปีและปฏิบัติกันมานาน

ภาพที่ 4.17 บ้านหาดบ้าย เกี่ยวกับวัฒนธรรมการทอผ้า

คอนผีหลง

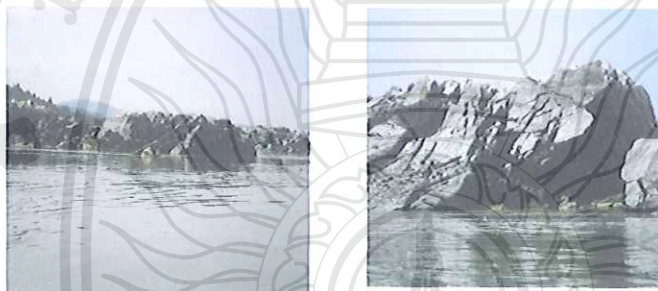
การเรียกชื่อลักษณะภูมิศาสตร์ในแม่น้ำโขงแตกต่างกันไปตามภาษาถิ่น และความเชื่อของคนท้องถิ่น แ่งในแม่น้ำโขงที่เป็นพรมแดนระหว่างไทยและลาว จึงมีทั้งชื่อที่เรียกเหมือนกัน และต่างกัน คอนผีหลง ก็เช่นกัน เป็นชื่อแ่งที่คณะผู้สำรวจจากประเทศจีนอ้างอิงเอาตามคำเรียกของคนลาวท้องถิ่นในบริเวณนั้น คอนผีหลง เป็นบริเวณที่อยู่ระหว่างบ้านคอนที่ บ้านผาถูป บ้านเมืองกาญจน์ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีความยาวตามลำน้ำประมาณสิบ กิโลเมตร ในเขตรอยต่อแม่น้ำโขงไทย-ลาว แ่งหินที่จะถูกระเบิดเพื่อรองรับการเดินเรือในแม่น้ำโขง คือ แ่งคอนผีหลวง (Khon Pi Luang ภาษาทางการ) ซึ่งอยู่เขต อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ตรงข้ามกับเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศลาว คนลาวเรียกว่า คอนผีหลง ไม่ใช่ คอนผีหลวง

โดย ปรีชา พิณทอง (2532) ให้ความหมายว่า แนวร่องน้ำลึก ที่น้ำตก แม่น้ำที่มีสันดอนสูง น้ำไหลไปเป็นร่องลึก เรียกคอน ถ้ามีน้ำไหลไป 2 ร่อง มีสันดอนอยู่ตรงกลาง เรียก สองคอน เช่น สองคอนในแม่น้ำโขง

ดังนั้น คอนผีหลงในที่นี้ จึงมีความหมายว่า เป็นช่องน้ำ หรือร่องน้ำที่ผีหลง ผีในความนี้ คือคนตายหรือศพ ชุมชนไทยริมแม่น้ำโขงบางกลุ่มก็เรียกคอนผีหลงนี้ว่า แสนผี สาเหตุที่เรียกแ่งบริเวณนี้ว่าเป็นคอนผีหลง หรือแสนผีเนื่องมาจาก ประเพณีของคนลาวบางกลุ่มชาติพันธุ์ทางเหนือ ขึ้นไปตามแม่น้ำโขง เมื่อมีคนตายในหมู่บ้าน มีความเชื่อว่า การส่งศพคนตายมากับแพลอยตามลำแม่น้ำโขง คนที่ตายก็จะได้ไปสู่สรวงสวรรค์ เป็นประเพณีที่คล้ายกันกับประเพณีลอยศพคนตายใน

แม่น้ำคงคา ประเทศอินเดีย เมื่อสฟลอยพัดหลงเข้ามาถึงบริเวณจุดที่มีแก่งหินสลับซับซ้อน ที่มีมากในบริเวณคอนผีหลง แรงปะทะของน้ำโขงกับแก่งหิน ทำให้เพพลิกกว่า สฟคนตายก็ไหลมาติดตรงแก่ง หาดคอน ตรงวังน้ำวนบ้าง จนเรียกกันติดปากว่าเป็นคอนผีหลง คือ ช่องน้ำที่ผีมาหลงมาวนอยู่ตรงนี้ ชาวบ้านผาภูป ผังไทย เล่าว่า หลายครั้งที่คนหาปลาเห็นแพลอยมากับน้ำ มีเครื่องใช้ไม้สอยที่นอนหมอน มุ้ง คนหาปลาบางคนไปเก็บมาใช้บ้างก็มี ไม่ถือเป็นเรื่องการลักขโมยแต่อย่างใด

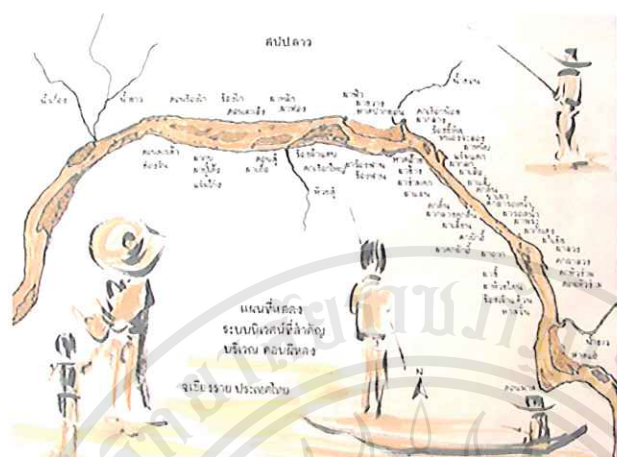
ดังนั้นที่ถูกต้องตามสำเนียงภาษาแท้จริงแล้ว ต้องเรียกว่าคอนผีหลง ไม่ใช่คอนผีหลวง อย่างที่อ่านเพี้ยนมาจากภาษาอังกฤษ ขณะเดียวกัน ชุมชนไทยริมฝั่งโขงก็มีชื่อเรียกกลุ่มแก่งหินนี้ต่างออกไป โดยเรียกตามความเชื่อ รูปร่างและลักษณะบางอย่างของหาด คอน แก่งหิน และผาหิน ไม่ได้เรียกรวมทั้งกลุ่มเป็นชื่อเดียวกันอย่างที่คนลาวเรียก ดังนั้น คอนผีหลงของลาว จึงประกอบไปด้วย แก่ง และผาหินในชื่อไทยดังนี้

ภาพที่ 4.18 คอนผีหลง

เส้นทางแม่น้ำโขง คอนผีหลง

บริเวณคอนผีหลงมีระบบนิเวศที่หลากหลาย เช่น คอนสะเล้ง คอนร้องโก ผาหลัก ผาฟอง ผาฟ้า หาดฮ้าย ผาช้าง ผาเสือ ผากันตุง ผาพระ ฯลฯ นามแก่งหินผาหรือระบบนิเวศย่อยเหล่านี้มีชื่อตามลักษณะกายภาพที่ชาวประมงและชาวเรือเรียกกัน เช่น ผาช้างมีลักษณะเหมือนช้างหันหน้าเข้าหาฝั่งในขณะที่บรรทุกสัมภาระไว้บนหลัง รวมทั้งเรียกตามความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น ผาฟ้า เชื่อกันว่าเป็นที่สถิตของเหล่านางฟ้า อีกทั้งเรียกนามไว้บันทึกประวัติศาสตร์บอกเล่าความสัมพันธ์ของผู้คนระหว่างอาณาจักรล้านนาและล้านช้างในอดีต เช่น ผาพระและผากันตุง ความสัมพันธ์ของคนซึ่งอาศัยธรรมชาติหาอยู่หากินร่วมกันมาทั้งสองฝั่งเป็นระยะเวลายาวนาน ผสานเข้ากับความสัมพันธ์ต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ทำให้ก่อเกิดการแบ่งปันเกื้อกูลกันของคนกับธรรมชาติตามแต่ละบริบทของท้องถิ่นเหล่านี้จึงได้ชื่อว่า นิเวศวัฒนธรรมท้องถิ่นลุ่มน้ำโขง ดังตัวอย่างเขตคอนผีหลงซึ่งมีผาพระเป็นจุดร่วมกันทางความเชื่อของสองฝั่งโขง และมีพื้นที่หาปลาร่วมกันหรือที่เรียกกันว่า “ไม้ง ล้าง” หรือ “หลวง” อยู่สองแหล่งคือ หาดปากงาว และหาดปากยอน

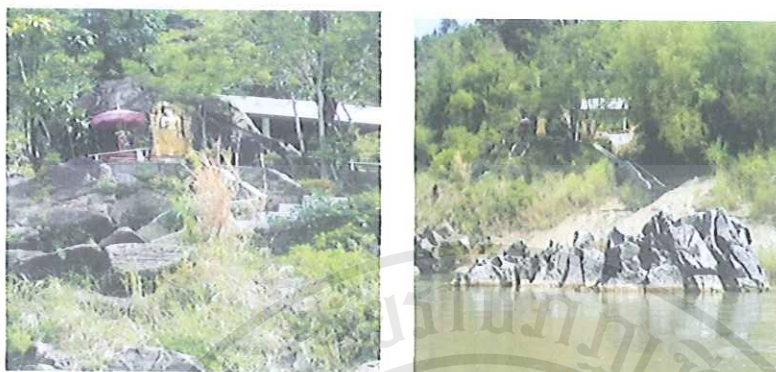
ภาพที่ 4.19 เส้นทาง คอนสีหลง

ผาพระ

ผาพระกำเนิดชื่อและสลักเป็นรูปพระไว้ โดยผู้รู้ในท้องถิ่นและจากรายงานวิจัยประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเชียงของ-เวียงแก่น ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคม การเมืองในอนุภูมิภาคุ่มน้ำโขง (๒๕๔๗) กล่าวว่า เจ้าลาวองค์หนึ่งจากหลวงพระบางล่องเรือผ่าน มาบริเวณนี้แล้วเกิดอุบัติเหตุเรือล่ม ทำให้บุตรชายเสียชีวิตจึงได้สลักรูปพระไว้บนหน้าผา เพื่ออุทิศ ส่วนกุศลให้บุตรชาย อีกตำนานหนึ่งกล่าวต่างออกมาว่า บุตรชายของเจ้าลาวได้บวชเป็นเณรแล้วเรือ มาล่มบริเวณนี้ แล้วเจ้าลาวจึงแกะสลักพระพุทธรูปไว้ที่ผาแห่งนี้

ส่วนในหนังสือพื้นเมืองเชียงแสน กล่าวว่า พระเจ้าไชยเชษฐาภักย์ซึ่งครองอาณาจักร ล้านนาและล้านช้างเป็นอันเดียวกัน ได้เสด็จกลับหลวงพระบางในปีพุทธศักราช ๒๐๘๘ ใช้เส้นทาง จากเชียงแสนมาทางเรือและได้สลักหินเป็นพุทธรูปหันหน้าล่องได้ไปตามลำน้ำโขง ไว้เหนือเวียง เชียงของ

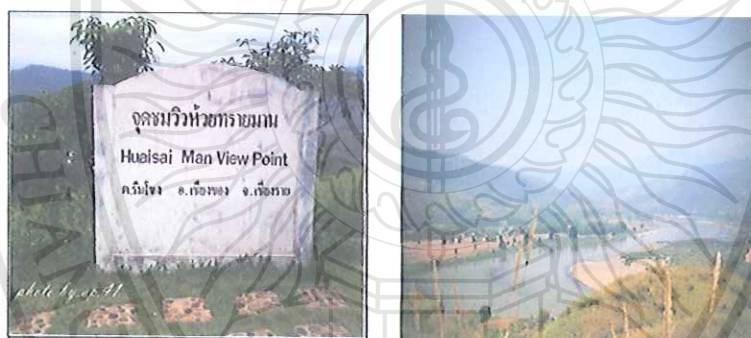
ในปัจจุบันชุมชนสองฝั่งให้ความเคารพเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ทำพิธีทางศาสนาร่วมกัน ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี กล่าวได้ว่า ผาพระและเกาะแก่งผาอื่นๆ ในบริเวณคอนสีหลงเป็น แหล่งอาศัยของปลา แหล่งอาหารของมนุษย์ และแหล่งก่อเกิดวัฒนธรรมความเชื่อบนฐาน ประวัติศาสตร์ซึ่งเชื่อมสัมพันธ์กันมาตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เกิดคุณค่าต่อชีวิตและจิตใจของคนเมือง กานและปากงาว หรือคนห้วยทรายและคนเชียงของด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 4.20 ผาพระ

วนอุทยานห้วยทรายฆาน

วนอุทยานห้วยทรายฆาน ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานห้วยทรายฆาน ตามคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืชที่ 457/2549 ประกาศเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2549 มีเนื้อที่ 4,000 ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่โขงฝั่งขวา ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย วนอุทยานห้วยทรายฆาน ตั้งอยู่ที่หมู่ 5 ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นจุดที่สามารถชมวิวแม่น้ำโขงได้สวยงาม และสามารถเป็นเส้นทางปั่นจักรยานเลียบริมฝั่งแม่น้ำโขงได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 4.21 วนอุทยานห้วยทรายฆาน

ตำบลสถาน

อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำช้าง

ตั้งอยู่ บ้านแพน หมู่ที่ 5 ตำบลสถาน โดยน้ำช้าง เป็นลำห้วยขนาดเล็ก ต้นน้ำอยู่ในเขตวนอุทยานห้วยน้ำช้าง ซึ่งเป็นผืนป่าที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ จากนั้นไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำห้วยช้าง แล้วก็ไหลลงทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านชุมชนและพื้นที่การเกษตรของชาวบ้าน ก่อนจะไหลไปรวมกับแม่น้ำอิงที่จุดเขตของตำบลสถาน

ภาพที่ 4.22 อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำช้าง

วัดสถาน

วัดสถาน ตั้งอยู่บ้านสถาน หมู่ที่ 1 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 25 ตารางวา อาณาเขต ทิศเหนือประมาณ 76 วา ติดลำเหมือง และทุ่งนา ทิศใต้ประมาณ 72.5 วา ติดถนนสาธารณะ ทิศตะวันออกประมาณ 11.60 วา ติดทางสาธารณะ ทิศตะวันตกประมาณ 18.30 วา ติดทางสาธารณะ วัดสถาน สร้างเมื่อ พุทธศักราช 2332 อายุราว 225 ปี ได้พระราชทานวิสุงคามสีมา มีศูนย์พัฒนาคำบลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตั้งอยู่อีกด้วย

ภาพที่ 4.23 วัดสถาน

วัดบ้านทุ่งจั่ว

วัดทุ่งจั่ว ตั้งอยู่บ้านทุ่งจั่ว หมู่ที่ 2 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ประกอบด้วย อุโบสถ ศาลาการเปรียญ กุฏิ ศาลาบำเพ็ญกุศล ปูชนียวัตถุพระพุทธรูป ปูนปั้น วัดทุ่งจั่วสร้างเมื่อ พุทธศักราช 2420 เป็นวัดที่มีความเก่าแก่อายุร้อยกว่าปี

ภาพที่ 4.24 วัดบ้านทุ่งजू

บ้านแพน

บ้านแพน หมู่ที่ 5 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย สามารถทำให้คนที่ผ่านไปมาในเส้นทางนี้ประทับใจและลงรถมาถ่ายรูปกับป้ายมีจำนวนมาก เมื่อไม่นานล่าสุดยังพบป้าย "วัดแพน" อยู่กลางย่านชุมชน มีอักษรไทยใหญ่ ประดับลวดลายล้านนาสวยงาม ซึ่งที่มาของชื่อบ้านแพนมาจาก เมื่อก่อนแถบนี้มีต้นมะแพนมาก ผลคล้ายมะไฟ ที่น่าสนใจคือ แต่ละช่อออกลูกเป็นคู่ๆ รวมกันเป็นช่อใหญ่

บ้านแพนเป็นหมู่บ้านเล็กๆ มีบ้านเรือนเพียง 100 หลังคาเรือน โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และในอดีตหมู่บ้าน เดิมมีชื่อว่า หมู่บ้านคอนมูล ต่อมาจากนั้นประมาณ 40 ปี มีต้นไม้ในท้องถิ่นให้ผลออกมามากทั้งหมู่บ้านคือ มะแพน โดยเป็นไม้ผลยืนต้นที่มีผลคล้ายมะไฟ มีรสชาติหวานอมเปรี้ยว และผู้คนมักจะเรียกย่านที่มีไม้ยืนต้นมากๆ ว่า "สัน" หมู่บ้านคอนมูลจึงถูกเรียกอีกชื่อว่า "สันมะแพน" ต่อมาก็เรียกชื่อผ่านต่อกันมาจนเป็น บ้านมะแพนและในที่สุดก็เพี้ยนเป็นบ้านแพนในที่สุด จนกระทั่งไม่มีใครเรียกชื่อหมู่บ้านคอนมูลอีก

ภาพที่ 4.25 บ้านแพน

วัดแพน (วัดบ้านแพน)

วัดแพน เดิมชื่อว่า วัดศรีคอนมูล ตั้งอยู่เลขที่ 57 ม.5 บ้านแพน ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีเนื้อที่ 2 ไร่ 3 งาน ภายในวัด มีกุฏิสงฆ์ 2 หลัง หอระฆัง 1 หลัง อุโบสถ 1 หลัง และกำลังก่อสร้างศาลาการเปรียญหลังใหม่ 1 หลัง โดยมีพระชนกร ชันติมนิรักษาการเจ้าอาวาส ซึ่งทุกๆวันพระและวันสำคัญทางศาสนา คณะสงฆ์พร้อมกับอุบาสก อุบาสิกา จะบำเพ็ญกุศลทางศาสนา (กระถางวันธรรม และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ)

ภาพที่ 4.26 วัดบ้านแพน

วัดน้ำม้า

วัดน้ำม้า ตั้งอยู่บ้านน้ำม้า หมู่ที่ 3 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 2 ไร่ อาณาเขตทิศเหนือประมาณ 1 เส้น 6 วา 2 สอก ดินที่ดินเอกชน ทิศใต้ประมาณ 1 เส้น 14 วา 2 สอก ดินที่ดินเอกชนทิศตะวันออกประมาณ 1 เส้น 11 วา ดินที่ดินเอกชน ทิศตะวันตกประมาณ 1 เส้น 15 วา ดินที่ดินเอกชน อาคารเสนาสนะประกอบด้วย วิหาร ศาลาบำเพ็ญกุศล กุฏิ และหอกสอง วัดน้ำม้า สร้างเมื่อ พุทธศักราช 2440 ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อวันที่ 5 กันยายน พุทธศักราช 2521 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 40 เมตร ยาว 80 เมตร (กระทรวงวัฒนธรรม และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ) เป็นวัดที่มีอายุร้อยกว่าปี

ภาพที่ 4.27 วัดน้ำม้า

ตำบลห้วยซ้อ

หมู่บ้านบ้านเวียงหมอก

หมู่บ้านเวียงหมอก 8 หมู่ 9 ภาษา มีทำเลที่ตั้งเป็นเนินเขาเตี้ย ๆ ใกล้หมู่บ้านใหม่ดอนแก้ว ทำเลที่ตั้งแตกต่างจากหมู่บ้านพื้นราบโดยทั่วไป ประชากรกลุ่มแรกที่เข้ามาจับจองที่ดิน ทำไร่และที่อยู่อาศัย คือ กลุ่มม้ง โดยการนำของพ่อเต่าเลาเปา แซ่เล้า จากคอยผาตั้ง หนีการแทรกแซงของขบวนการคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยมาทำสวนมะม่วงและทำไร่ตามเชิงเขา โดยทางอำเภอเชียงของให้การดูแลและอนุญาตให้ตั้งถิ่นฐานได้ ต่อมา กลุ่มม้งบางส่วนได้กลับไปอยู่ที่คอยผาตั้ง และมีส่วนที่ย้ายเข้ามาสมทบที่เวียงหมอก

ประมาณ พุทธศักราช 2519 กลุ่มจีนฮ่อ ซึ่งเป็นทหารจีนคณะชาติที่มีบทบาทอยู่ทางตอนใต้ของประเทศไทย ต่อมาเมื่อทางจีนคอมมิวนิสต์และพม่าทำการกวาดล้างอย่างหนัก กลุ่มดังกล่าวได้แตกทัพเข้ามาในประเทศไทย กลุ่มทหาร ไม่คิดอาวุธกลุ่มหนึ่งพร้อมด้วยครอบครัวที่เป็นคนจีนฮ่อ

ไทยลื้อ และชาวอาข่า แยกย้ายมาทางเมืองหลวงน้ำทา ของประเทศลาว และได้ข้ามแม่น้ำโขงเข้ามาอยู่ที่บ้านห้วยเวียง อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย ต่อมาทางราชการไทยมีนโยบายที่จะจัดที่อยู่ให้กลุ่มนี้เพื่อที่จะสามารถที่จะควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงให้อพยพย้ายถิ่นจาก บ้านห้วยเวียง อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย เข้ามาอาศัยร่วมกับกลุ่มม้ง ซึ่งคนกลุ่มต่าง ๆ ททยอยเข้ามาอาศัยตามสายเครือญาติ และจากสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นเนินเขามีหมอกหนาตลอดปีจึงเรียกบริเวณนี้ว่า “เวียงหมอก” พุทธศักราช 2525 : ทางกรมประกาศตั้งเป็นหมู่บ้านเวียงหมอก หมู่ที่ 10 ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีนายเลาต้า แซ่เล้า ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้นำหมู่บ้านคนแรก

ภาพที่ 4.28 บ้านบ้านเวียงหมอก

ตำบลบุญเรือง

วัดพระธาตุนางปูก

พระธาตุนางปูก ตั้งอยู่บ้านหก หมู่ที่ 4 ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ประวัติพระธาตุนางปูก ค้นพบโดยนายแก้ว พัฒนพงศ์ศิริ จากปั๊บลำ ซึ่งเป็นตัวอักษรล้านนา พระธาตุนางปูก สร้างเมื่อประมาณ พุทธศักราช 2401 โดยพระนางปูก ซึ่งเป็นธิดาของพญา ขนแสนหมวกเหล็ก ได้นำบริวารขึ้นไปสร้างพระธาตุนางปูก บนดอยสูง ไว้เป็นที่สักการบูชา แต่กาลเวลาผ่านไปนานหลายร้อยปี จึงได้ชำรุดทรุดโทรมลง ปัจจุบันได้บูรณะขึ้นมาใหม่และชาวบ้านตำบลบุญเรืองได้ขึ้นไปสักการะและสรงน้ำพระธาตุนางปูกเป็นประจำทุกปี

ภาพที่ 4.29 วัดพระธาตุนางปูก

วัดป่าเกาะ

วัดป่าเกาะ ตั้งอยู่เลขที่ 142 ม.7 ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งแต่เดิมชาวบ้านเรียกว่าวัดสันป่าเคราะห์ เป็นวัดร้างโบราณ ไม่ทราบประวัติ จนกระทั่งมีไม้มะเคราะห์ (ต้นไม้แห้งโศก) ขึ้นปกคลุมหนาแน่น ในปี พุทธศักราช 2378 ครูบาจันทวงศ์ อติธรรมโม ได้จาริกมาจากจังหวัดน่าน จึงชักชวนชาวบ้านบูรณะ และสร้างเสนาสนะขึ้นใหม่ และตั้งชื่อวัดป่าเกาะ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2535 ปัจจุบันมีพระอธิการนิราศ ฐิตมโน เป็นเจ้าอาวาส (กระทรวงวัฒนธรรม และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ)

ภาพที่ 4.30 วัดป่าเกาะ

ตำบลศรีดอนชัย

วัดท่าข้ามศรีดอนชัย

วัดท่าข้ามศรีดอนชัย ตั้งอยู่ บ้านท่าข้ามศรีดอนชัย หมู่ที่ 7 ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 7 ไร่ 2 งาน 98 ตารางวา ที่วัดจะมีกิจกรรมประเพณี จุลกฐินไทลื้อ ที่มีความสวยงาม มี 3 วาระคือ พิธีปลุกฝ้ายมงคล พิธีกล่อมฝ้ายมงคล และ พิธีเก็บฝ้ายและทอผ้าพันใจ สายโยนญ จุลกฐิน มีขึ้นทุกๆปี ในช่วงเดือนพฤศจิกายน

ภาพที่ 4.31 วัดท่าข้ามศรีดอนชัย

เยือนคำแพง

เยือนคำแพงก่อตั้งขึ้นจากความตั้งใจสืบสานวัฒนธรรมไทลื้อในพื้นที่ในตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายโดยพบว่าชุมชนส่วนใหญ่เป็นไทลื้อที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน พร้อมกับการดำรงรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันดี

ชุมชนไทลื้อบ้านศรีดอนชัยจะอพยพมาจากเมืองอุเหนือ แคว้นสิบสองปันนามณฑลยูนนาน ทางตอนใต้ของประเทศจีน มีการทอผ้าที่สวยงามโดยเฉพาะหัวชิ้นจะใช้สีเขียวหรือสีแดง ส่วนลายตรงกลางจะเป็นลายน้ำไหลหรือเป็นลายกระจกทรงเรขาคณิตที่มีสีสันสดใส และชายชิ้นจะเป็นผ้าสีเข้มหรือดำ

ปัจจุบันเยือนคำแพงได้อนุรักษ์วิถีชีวิตของไทลื้อ โดยจัดให้มีการแสดงวัฒนธรรมอย่างครบวงจรเพื่อให้สืบสานและเผยแพร่สืบไป

ภาพที่ 4.32 เขื่อนคำแพง

ศูนย์ทอผ้า วัดนธรรมไทลื้อ

กลุ่มทอผ้าบ้านศรีดอนชัย เป็นภูมิปัญญาของกลุ่มทอผ้าสตรีบ้านศรีดอนชัย เกิดจากการรวบรวมกลุ่มสตรีในหมู่บ้านมารวมกลุ่มกันเพื่อผลิตและทอผ้า ส่วนใหญ่จะเป็นลายไทลื้อ มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายมากขึ้น เช่น ชองใส่โทรศัพท์ ผ้าปูโต๊ะ ที่รองแก้ว ฯลฯ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 188 บ้านศรีดอนชัย ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 4.33 ศูนย์ทอผ้า วัดนธรรมไทลื้อ

พระราชอุเปาะนาง พระธาตุแม่ย่าม่อน แหล่งวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง

ตำนานพื้นเมืองเชียงของกล่าวไว้ว่าพระพุทธเจ้าเคยพาพุทธสาวกมาเผยแผ่ศาสนา ณ บริเวณหมู่บ้านของชาวดำมิละ (ชาวลัวะ) ซึ่งปัจจุบันก็คือ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของและพระพุทธเจ้าได้ตรัสบอกกับพระอานนท์ว่า บริเวณเทือกเขาฝั่งนี้ (ฝั่งไทย) เคยเป็นที่บรรจุพระบรม

สารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าองค์ก่อน ๆ มาแล้วหลายพระองค์ ต่อไปในอนาคตเมื่อเราปรินิพพานไปแล้ว พระบรมสารีริกธาตุของเราจะมาบรรจุอยู่ ณ ที่อกเขาแห่งนี้เช่นกัน

ต่อมาประมาณปี พุทธศักราช 800 มีผู้คนจากอินเดีย ศรีลังกา และจีน โดยมีแม่จันทรสุดา (ย่าหม่อน) ปนัดดา (น้องสาวย่าหม่อน) และธนกุมาร ซึ่งเป็นเชื้อสายกษัตริย์อินเดียและเป็นพระญาติกับเจ้าสิงหนวัติ ผู้สร้างเมืองโยนกนาคนันทน์ ได้นำบริวารหลายร้อยคนล่องเรือมาตามแม่น้ำโขง จนถึงบริเวณปากแม่น้ำอิงที่บรรจบกับแม่น้ำโขง (ปัจจุบันคือบ้านปากอิง) และมองดูทำเลเห็นว่า บริเวณดินคอย (เชิงเขา) บ้านปากอิงนี้เหมาะแก่การสร้างเมืองใหญ่ จึงแบ่งแยกกันไปสร้างเมืองขึ้นใหม่ 3 เมือง ซึ่งปัจจุบันนี้ก็คือ หมู่บ้านปากอิง หมู่บ้านดอนมหวาน และหมู่บ้านเต็น

หลังจากสร้างเมืองขึ้นใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว แม่จันทรสุดาหรือย่าหม่อน จึงได้สร้างพระธาตุขึ้นมา 2 องค์ คือ พระธาตุย่าหม่อน (พระธาตุศรีศรีสยาม...ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างการบูรณะ) ซึ่งอยู่บริเวณม่อนเขาคำดิดแม่น้ำโขง และองค์ที่สอง คือพระธาตุเป๊าะนาง หรือพระธาตุศรีสามเมือง (หมายถึง เมืองเชียงของ-เมืองเวียงแก่น-เมืองห้วยทราย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว . ลาว) ซึ่งอยู่บนยอดคอยสูงชัน (ยอดเขาสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 900 ฟุต) และอยู่ห่างจากพระธาตุย่าหม่อนประมาณ 1,500 เมตร ใช้เวลาเดินระหว่างสองพระธาตุประมาณ 45-60 นาที การสร้างพระธาตุเป๊าะนางในสมัยนั้นจะมีพวกหนุ่ม สาว จากเมืองต่าง ๆ หลายร้อยคน ได้พากันเดินขึ้นไปยอดคอยเพื่อช่วยกันสร้างพระธาตุด้วยจิตศรัทธาอันแรงกล้าและเป็นการทำบุญร่วมกัน แต่เนื่องจากเส้นทางเดินขึ้นสู่ยอดคอยนั้นสูงชันมาก พวกสาว ส่วนใหญ่มักจะเดินขึ้นกันไม่ค่อยไหว พวกหนุ่ม ๆ คนรักกันจึงให้สาว ขี่หลังหรือขี่ไถ่ขึ้นไป จึงเป็นที่มาของคำว่า "เป๊าะนาง" คำว่า "เป๊าะ" ในภาษาคำเมืองทางภาคเหนือหมายถึง การให้ขี่หลังหรือขี่ไถ่ จนถึงยอดคอย และเกิดเป็นตำนานแห่งความรักอันอมตะขึ้นมาหลายร้อยคู่ที่นั่น รวมทั้งเป็นที่มาของชื่อพระธาตุเป๊าะนางนั่นเอง

ชาวบ้านชาวเมืองทั่วไปเชื่อกันว่าหากใครได้ร่วมสร้างพระธาตุเป๊าะนาง หรือได้ขึ้นไปสักการบูชาพระธาตุเป๊าะนางแล้ว จะสมหวังในความรัก หรือจะได้คู่ครองที่ดี รักกัน ซื่อสัตย์ต่อกัน ตลอดชีวิต รวมทั้งจะสมหวังในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ พระธาตุเป๊าะนาง (พระธาตุสามเมือง) ตั้งอยู่บนยอดคอยบ้านปากอิง หมู่ที่ 2 ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย บนเส้นทางอำเภอเชียงของ-อำเภอเวียงแก่น-อำเภอเทิง(อุบลสุภฤกษ์ โกสินานนท์ , 2556)

ภาพที่ 4.34 พระธาตุเป่านาง พระธาตุแม่ย่าม่อน

ตำบลศรี

พระธาตุเขาเจ็ว (พระธาตุนางเกียง)

ประวัติพระธาตุเขาเจ็ว ค้นพบโดยอาจารย์หนานแก้ว พัฒนพงษ์ศิริ จากป้ากระดาษา ซึ่งเป็นภาษาตัวเมืองพระธาตุเขาเจ็วสร้างประมาณ พุทธศักราช 2401 โดยพระยาขุนแสนหมวกเหล็ก ซึ่งมีบุตรสาว 3 คน คนแรกชื่อนางปุก ได้สร้างพระธาตุที่บ้านหก ตำบลบุญเรือง อำเภอเชียงของ คนที่ 2 ชื่อนางบัวเจ็วได้สร้างพระธาตุไว้ที่บ้านศรีเหนือ ตำบลศรี อำเภอเชียงของ คนที่ 3 ชื่อนางเกียง ได้สร้างพระธาตุไว้ที่บ้านเกียง ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของ พระธาตุทั้ง 3 องค์จึงเรียกว่า พระธาตุสามพี่น้อง ในปี พุทธศักราช 2497

พระอธิการบุญมา ได้ร่วมกับคณะศรัทธาวัดบ้านเกียงได้ร่วมกันบูรณะปฏิสังขรณ์ ดังที่ได้เห็นในทุกวันนี้ พระธาตุเขาเจ็วตั้งอยู่บนม่อนคอยด้านทิศเหนือของหมู่บ้าน มีสภาพเป็นป่าโปร่ง ตัวโบราณสถานยังคงปรากฏกำแพงแก้ว และเจดีย์ในสภาพดีอยู่ ส่วนรูปแบบของเจดีย์เป็นรูปแบบล้านนาในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21-22

ภาพที่ 4.35 พระธาตุเขาเจ็ว

วัดพระธาตุคอยพระเจ้าเข้าาก

คอยพระเจ้าากตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านหลวงใหม่พัฒนา หมู่ที่ 8 ตรง
กิโลเมตรที่ 111 ถนนหลวงสายเทิง - เชียงของ ตรงสี่แยกหน้าวัดหลวงขึ้นไปตามซอย ผ่านหมู่บ้าน
ร่วมกับถนนไปน้ำตกห้วยน้อย พอเข้าไป 180 เมตร จะมีทางแยกค้วนขวามือ มีชื่อแต่เดิมว่าวัดพระ
เจ้าเข้าาก เป็นภาษาพื้นเมืองแปลว่า วัดที่มีพระพุทธรูปมากมายประทับอยู่อย่างแออัดยัดเยียด
เหมือนกับผู้คนเข้าไปในตลาดนัดจำนวนมากนั่นเอง

ภาพที่ 4.36 วัดพระธาตุคอยพระเจ้าเข้าาก

พระธาตุเจดีย์ศรีล้านนา

พระธาตุเจดีย์ศรีล้านนา ตั้งอยู่หมู่ 5 ตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของทุกปีในวันเพ็ญเดือน 8
เหนือ จะมีพิธีนมัสการและสงฆ์พระธาตุของชาวล้านนาต้องเตรียมเครื่องสักการะ ดอกไม้รูปเทียน
ฝักส้มป่อย หม้อไห ข้าวสุกข้าวสาร อาหารแห้ง จากนั้น จะพากันเข้าพักในศาลาบาตรที่รายล้อมองค์เจดีย์
หรือรายล้อมตามแนวกำแพงวัดด้านใน แล้วจึงไปปิดกวาดลานพระธาตุ ลานดินโพธิ์ เรียกว่า
อุปฐากพระธาตุ ถึงเวลากลางคืนมีการจุดรูปเทียนถวายข้าวตอกดอกไม้ม้ ทำวัตรสวดมนต์
สวดกล่าวคำไหว้พระธาตุเป็นภาษาบาลี

ภาพที่ 4.37 พระธาตุเจดีย์ศรีล้านนา

วัดศรีดัง

วัดศรีดังเป็นวัดที่มีความน่าสนใจเพราะเป็นวัดบ้านเกิดของ พระมหาภูติชัย วชิรเมธี (ว.วชิรเมธี) และยังมีสถาปัตยกรรมที่มีความน่าสนใจหลายอย่าง เช่น หอไตร มีการสร้างเสาหลักเพียงหนึ่งต้นเท่านั้น ในปัจจุบัน หาดูไคยัค และเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเตรียมสามเณร ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และ ทรงเห็นว่าในประเทศไทยมีโรงเรียนเตรียมทุกประเภท ทั้งเตรียมแพทย์ เตรียมครู เตรียมทหาร แต่ไม่มีโรงเรียนเตรียมสามเณร พัฒนาสามเณรให้มีคุณภาพและเป็นแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อพัฒนาสามเณรให้มีคุณภาพ มีความรู้ทางธรรม ทางโลก และสร้างศาสนทายาทในอนาคต

ประวัติการก่อสร้างวัดสันนิษฐานมาจากการอพยพของชาวบ้านที่มาจาก อำเภอปัว จังหวัดน่านมาตั้งรกรากอยู่ที่บ้านศรีดัง และได้ทำการซ่อมแซมวิหาร แบบทรงไทยล้านนาประยุกต์ มีความสวยงามสอดแทรกวิถีแห่งความเป็นไทย ในวิหารเป็นที่ประดิษฐาน พระพุทธรูป พระประธาน ที่สร้างในสมัยเชียงแสนที่เรียกว่า พระพันแสง มีอายุมากกว่า 600 ปี สร้างด้วยทองสัมฤทธิ์ เกือบทั้งองค์เป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวเชียงของนับถือเป็นอันมาก

ความสวยงามของวัดยังมี หอพระไตรปิฎกที่มีความโดดเด่นที่มีความเก่าแก่ไม่แพ้อายุของวัดมีลวดลายสถาปัตยกรรม มีลักษณะเป็นหอไตรเสาเดียวที่หาดูไคยัค มีเพียงแห่งเดียวใน 16 จังหวัดภาคเหนือ

นอกจากตัววิหารที่เป็นจุดเด่นสะดุดตาแล้ว ภายในบริเวณวัดยังมี สถาปัตยกรรมสมัยโบราณที่น่าสนใจอีกหนึ่งอย่างคือ หอพระไตรปิฎก หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า หอไตร เป็นโบราณสถานที่มีอายุอยู่ในสมัยเดียวกับวัด มีลักษณะเป็นหอไตรเสาเดียวซึ่งหาดูไคยัค กล่าวกันว่าหอไตรที่มีความสมบูรณ์และเก่าแก่ใกล้กันยังมี หอกลอง หอระฆัง สร้างด้วยศิลปะแบบล้านนา เป็นอีกหนึ่งจุดที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ

ภาพที่ 4.38 วัดศรีดังใต้

การท่องเที่ยวรูปแบบพิเศษ (Special Tourism)

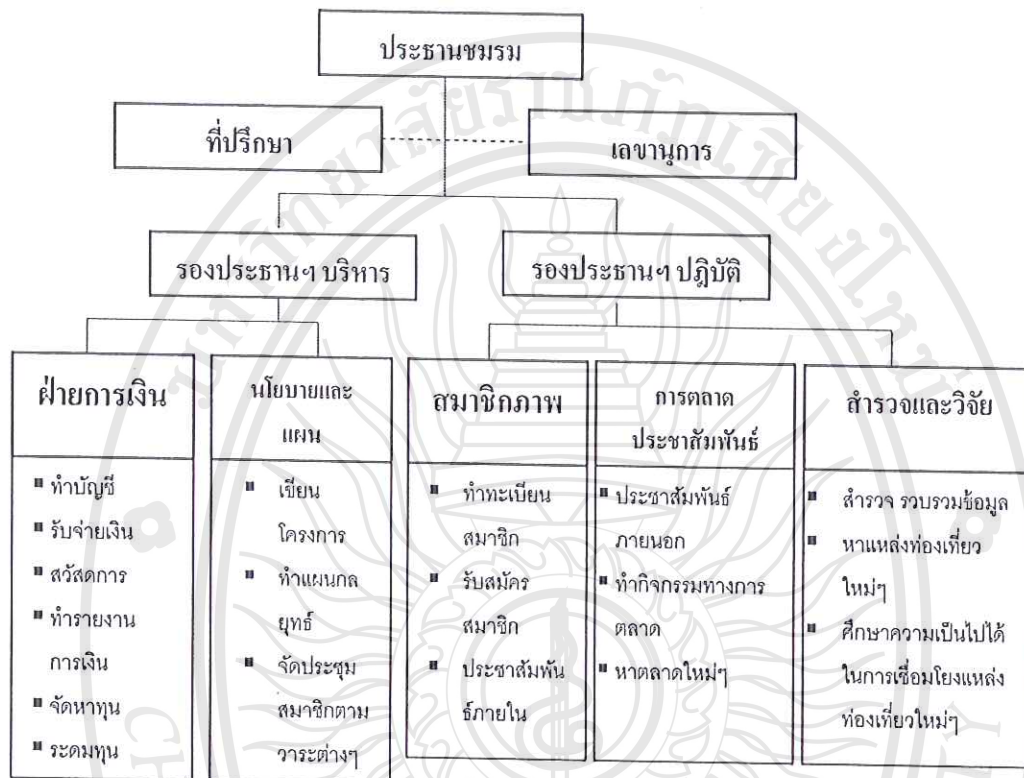
1. เส้นทางปั่นจักรยานชมธรรมชาติและ วัฒนธรรม นักท่องเที่ยวสามารถปั่นจักรยานชมธรรมชาติ โดยเริ่มจากที่ว่าการอำเภอเมือง เวียงเชียงของ ไปยังตำบลต่างๆ ได้เช่น ตำบลริมโขงที่บ้านหาดปาย เป็นเส้นทางจะเรียบริมแม่น้ำโขงซึ่งมีความสวยงามมาก ตำบลเวียงที่บ้านหาดไคร้ ตำบลศรีดอนชัยที่วัดท่าข้ามศรีดอนชัย เขื่อนคำแพง และศูนย์ผ้าทอไทลื้อ ตำบลศรีที่บ้านศรีล้านนา ตลอดจนสะพานแห่งที่ 4 มิตรภาพไทย ถาวเปิดให้บริการ ดังนั้นสามารถปั่นจักรยานข้ามสะพาน ไปยังห้วยทราย แล้วกลับมาทางเรือขึ้นที่ท่าเรือบั๊กได้

2. สะพานมิตรภาพ แห่งที่ 4 เส้นทาง R3A เชียงของ-ห้วยทราย-กุนหมิง เป็นสะพานข้ามแม่น้ำโขง เชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยที่ บ้านคอนม้าว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับประเทศลาวที่บ้านคอน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ระยะทาง 2.48 กิโลเมตร รูปแบบของสะพานเป็นคอนกรีตรูปกล่อง (Segmental Concrete Box Girder) มีเสา 4 เสา กว้าง 14.70 เมตร เป็นสะพานขนาด 2 เลน แต่ละเลนกว้าง 3.50 เมตร นอกจากสะพานแล้วยังมีโครงการก่อสร้างถนนไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตรเข้าไปในเขตเมืองห้วยทราย ซึ่งเป็นถนนลาดยางขนาดสองเลน รวมทั้งมีการก่อสร้างด่านตรวจคนเข้าเมืองด้วยสถาปัตยกรรมแบบล้านช้าง เป็นการเชื่อมต่อกับเส้นทาง R3A และหลังเปิดสะพานไม่นาน ผลกระทบต่อบรรยากาศการท่องเที่ยวของ อำเภอเชียงของ เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด มีปริมาณรถผ่านข้ามมายังประเทศจำนวนมากโดยเฉพาะรถยนต์จากประเทศจีน

การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงของ

เนื่องจากภาครัฐมีการขับเคลื่อนในการท่องเที่ยวของ อำเภอเชียงของได้เข้าจึงทำให้เกิดการรวมตัวของคนในชุมชนเพื่อสามารถบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ได้อย่างชัดเจน พร้อมกับกระตุ้นให้หน่วยงานรัฐเข้ามาเป็นมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ดังนั้นการรวมตัวของชุมชนเพื่อจัดตั้งเป็นชมรมเพื่อทำการขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวของ อำเภอเชียงของ ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกับให้ภาครัฐเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนในการบริหารจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคตในรูปแบบต่างๆ โดยมีโครงสร้างชมรมดังนี้

แผนผังที่ 4.1 ตำแหน่งงานในชมรมทราเวลทีม อำเภอเชียงของ

บทบาทของชมรมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ

1. เป็นศูนย์บริการ และศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ที่พัก ร้านอาหาร การเดินทาง ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในอำเภอเชียงของ
2. เป็นองค์กรหลักในการกำหนดทิศทาง แผนงานและโครงการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ
3. เป็นตัวกลางประสานงานกับทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว
4. เป็นองค์กรที่คอยสนับสนุนพัฒนาศักยภาพของสมาชิกที่อยู่ในเครือข่ายการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ

วิธีการทำงานของชมรมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ

สมาชิกภาพ

1. กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ และคุณสมบัติของสมาชิกที่มาร่วมเครือข่ายชมรม
2. รับสมัครสมาชิกใหม่ และประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ให้แก่สมาชิกเก่า

การบริหารจัดการ

1. กำหนดหน้าที่และขอบเขต ในการทำงานของแต่ละฝ่ายในโครงสร้างบริหาร และงานต่าง ๆ ของสมาชิกในชมรม

2. กำหนด และประชุมเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการของชมรม
3. จัดการประชุมสมาชิก เดือนละ 1 ครั้ง
4. หาสถานที่และจัดตั้งสำนักงานของชมรม

การประชาสัมพันธ์

1. ทำการรวบรวม และจัดเก็บข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจากเครือข่ายให้มากที่สุด และทันสมัย
2. ทำการกำหนดรูปแบบและจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ แผนที่การท่องเที่ยวอย่างละเอียด ปฏิทินการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ด้านงบประมาณ

อาศัยจากการหน่วยงานของภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เทศบาลตำบล การจัดกิจกรรม

1. ระยะแรกขอความร่วมมือร่วมกับภาครัฐ และหอการค้า
2. อาศัยสมาชิกในเครือข่ายร่วมมือส่งเสริมประเพณีการท่องเที่ยวเชิงของเป้าหมายเครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ

1. เกิดศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จภายในชุมชนที่พร้อมในการให้บริการ และโดยบุคลากรในพื้นที่

2. มีแหล่งเรียนรู้ และอนุรักษ์พันธุ์ปลาบึกและปลาลุ่มน้ำโขง
3. เชียงของเป็นจุดหมายปลายทางทางการท่องเที่ยวของเขตอนุภาคลุ่มน้ำโขง
4. มีการเชื่อมโยงการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้ง 7 ตำบลของอำเภอเชียงของ
5. เกิดความร่วมมือกับหน่วยงาน สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการพัฒนา

ความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

6. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เกิดการสร้างงาน และกระจายรายได้สู่ชุมชน

ตอนที่ 2 ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศ ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยว

การศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยบริบทของนักท่องเที่ยว ความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศการท่องเที่ยว สามารถนำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบการท่องเที่ยวที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่ (1) สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (2) สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว (3) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงศักยภาพและความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจความพร้อมด้านการท่องเที่ยวสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ธุรกิจที่พักแรม เช่น โรงแรม เกสต์เฮาส์ และรีสอร์ท ธุรกิจนำเที่ยวคือบริษัททัวร์ ธุรกิจร้านอาหารหรือภัตตาคาร ธุรกิจบริการขนส่งและธุรกิจร้านขายของที่ระลึก รวมทั้งนักท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างชาติที่เดินทางเข้ามาพักผ่อนและท่องเที่ยวบนพื้นที่ที่ศึกษาได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยผู้วิจัยได้แบ่งรายงานผลการศึกษาที่ได้ตามพื้นที่ที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. บริบทของนักท่องเที่ยว นำเสนอบริบทของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงของ โดยนำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

เพศ พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนตัวอย่างทั้งหมดคือ 82 คน เท่ากับร้อยละ 54.67 และเป็นเพศหญิง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 45.33 แต่อย่างไรก็ตามก็มีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก อาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมักนิยมเดินทางมาเป็นคู่ หรือเดินทางมาเป็นกลุ่มมากกว่า

อายุ เมื่อนำเอาอายุของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมาจัดเป็นกลุ่มของอายุได้ 6 กลุ่ม พบว่าช่วงอายุนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในอำเภอเชียงของมากที่สุดได้แก่ 21-30 ปี จำนวน 69 คนคิดเป็นร้อยละ 44.67 รองลงมา 31-40 ปี จำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 21.33 และช่วงอายุที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว น้อยที่สุดได้แก่ อายุมากกว่า 61 ปี จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 6.67 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่เข้ามาใน อำเภอเชียงของส่วนใหญ่จะมาเป็นกลุ่มชอบการเดินทางแบบผจญภัย และใช้เวลาในการเดินทางหลายวันโดยส่วนใหญ่จะเข้าไปท่องเที่ยวต่อ ประเทศลาว

สรุปภาพรวมจากการเก็บข้อมูลจะพบว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศจะมีอายุใกล้เคียงกัน โดยจะเป็นวัยที่เริ่มต้นทำงาน และวัยทำงานเป็นส่วนใหญ่ที่มีความสามารถในการท่องเที่ยวมาก สำหรับช่วงการศึกษาไม่ค่อยแตกต่างกันมาก โดยชาวต่างประเทศจะมีการใช้เทคโนโลยีที่

ทันสมัยในการท่องเที่ยว เนื่องจากการเดินทางมาอำเภอเชียงของส่วนมากจะเป็นแบบแบกเป้ สะพาย กระเป๋าเดินทาง เพื่อข้ามแม่น้ำโขงไปยัง เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว โดยใช้ระยะเวลาตลอดในการเดินทางจำนวนมาก และพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีรายได้มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น หมายถึงนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีอำนาจซื้อมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทยด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 4.2 จำนวนร้อยละลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติที่เดินทางไปท่องเที่ยวในเมืองเชียงของ

ลักษณะทั่วไป	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	39	26.00	43	28.67	82	54.67
หญิง	30	20.00	38	25.33	68	45.33
รวม	69	46.00	81	54.00	150	100
อายุเฉลี่ย						
20 ปี หรือต่ำกว่า	8	5.33	5	3.33	13	8.66
21-30 ปี	22	14.67	45	30.00	69	44.67
31-40 ปี	18	12.00	14	9.33	32	21.33
41-50 ปี	7	4.67	5	3.33	12	8.00
51-60 ปี	8	5.33	8	5.33	16	10.66
มากกว่า 61 ปี	6	4.00	4	2.67	10	6.67
รวม	69	46.00	81	54.00	150	100
การศึกษา						
ประถมศึกษา	4	2.67	2	1.33	6	4.00
มัธยมศึกษา	9	6.00	10	6.67	19	12.67
ปวช	5	3.33	2	1.33	7	4.66
ปวส	16	10.67	32	21.33	48	32.00
ปริญญาตรี	25	16.67	29	19.33	54	36.00
สูงกว่าปริญญาตรี	10	6.67	6	4	16	10.67
รวม	69	46	81	54	150	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไป	ไทย	ต่างประเทศ	รวม	ลักษณะ ทั่วไป	ไทย	ต่างประเทศ
รายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท	7	4.67	7	4.67	14	9.33
5,000 – 15,000 บาท	13	8.67	10	6.67	23	15.33
15,001- 25,000 บาท	20	13.33	26	17.33	46	30.67
มากกว่า 25,001 บาท	29	19.33	38	25.33	67	44.67
รวม	69	46.00	81	54.00	150	100

ตารางที่ 4.3 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ จำแนกตามแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเตรียมตัวก่อนการท่องเที่ยว

แหล่งข้อมูล ที่ใช้ในการเตรียมตัว ก่อนการท่องเที่ยว	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เว็บไซต์	33	16.58	51	25.62	84	42.21
หนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	25	12.56	50	25.12	75	37.69
ชุมชนออนไลน์	10	5.02	15	7.54	25	12.56
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	5	2.51	10	5.03	15	7.54
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	73	36.68	126	63.31	199	100

จากตารางที่ 4.3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเจียงของส่วนใหญ่มิ
การใช้แหล่งข้อมูลเพื่อใช้ในการเตรียมตัวก่อนการท่องเที่ยวโดยใช้เว็บไซต์ด้านการท่องเที่ยว
จำนวนมากที่สุด 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.58 รองลงมาหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 25 คน

คิดเป็นร้อยละ 12.56 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของใช้เวปไซด์ด้านการท่องเที่ยว จำนวนมากที่สุด 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42.21 รองลงมาหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.69 จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมีการเตรียมตัวก่อนการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเดียวกัน ส่วนการใช้ศูนย์ให้ข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำนวนน้อยที่สุดเกิดจากสาเหตุสถานที่ให้บริการและเจ้าหน้าที่ในการให้ข้อมูลมีจำนวนน้อยและหายาก

ตารางที่ 4.4 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ จำแนกตาม วิธีเดินทาง ในการท่องเที่ยว

วิธีเดินทาง ในการท่องเที่ยว	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	26	16.04	4	2.47	30	18.52
รถเช่า	16	9.87	12	7.40	28	17.28
รถโดยสาร	13	8.02	41	25.30	54	33.33
อื่นๆ	15	9.26	35	21.60	50	30.86
รวม	73	36.68	126	63.31	199	100

จากตารางที่ 4.4 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของส่วนใหญ่มีวิธีในการเดินทางท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว จำนวนมากที่สุด 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.04 รองลงมา รถเช่า จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 9.87 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของใช้รถโดยสาร จำนวนมากที่สุด 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 รองลงมาใช้บริการทัวร์ในการท่องเที่ยว จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 30.86 จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมีวิธีการที่มีลักษณะต่างกัน เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่มีรถยนต์ส่วนตัว เพราะอยู่ในประเทศของตนเอง ส่วนชาวต่างประเทศใช้วิธีการเดินทางโดยอาศัยรถโดยสารเพราะง่ายและสะดวก ประหยัด ต่อการเดินทางสำหรับอื่นๆ ได้แก่ การเดินทางโดยอาศัยรถทัวร์คิดเป็นร้อยละ 9.26 และ 21.60 ของชาวไทยและต่างประเทศตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ จำแนกตามอุปกรณ์ที่
ใช้ในการเดินทาง และท่องเที่ยว

อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยใน การเดินทาง และท่องเที่ยว	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แผนที่ท่องเที่ยว	32	17.98	42	23.59	74	41.57
คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	29	16.29	35	19.66	64	35
อุปกรณ์นำทาง (GPS)	7	3.93	4	2.25	11	6.18
คอมพิวเตอร์พกพา	7	3.93	22	12.36	29	16.29
รวม	75	42.13	103	57.86	178	100

จากตารางที่ 4.5 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของส่วนใหญ่มีอุปกรณ์
ที่ใช้ช่วยในการเดินทางท่องเที่ยว มากที่สุดได้แก่แผนที่ท่องเที่ยวจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ
17.98 รองลงมาคู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 16.29 นักท่องเที่ยวชาว
ต่างประเทศที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของใช้แผนที่ท่องเที่ยว จำนวนมากที่สุด 74 คน คิดเป็นร้อยละ
41.57 รองลงมาใช้คู่มือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95 จะเห็นได้ว่า
นักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมีการใช้อุปกรณ์ช่วยที่มีเหมือนกัน

2. ลักษณะของการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียงของ
จังหวัดเชียงราย โดยนำเสนอผลการศึกษาค้นต่อไป

ตารางที่ 4.6 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ จำแนกตามประเภท
ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประวัติศาสตร์ และร่องรอยทาง ประวัติศาสตร์	6	3.23	5	2.69	11	5.91
โบราณคดี และพิพิธภัณฑ์	4	2.15	2	1.08	6	3.23
งานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ดั้งเดิม	4	2.15	4	2.15	8	4.30
ศิลปะ หัตถกรรม ประติมากรรม ภาพวาด	2	1.08	2	1.08	4	2.15

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา พิธีกรรมทางศาสนา	25	13.40	37	19.90	62	33.30
ดนตรี การแสดงละคร ภาพยนตร์	2	1.08	2	1.08	4	2.15
ภาษา และวรรณกรรม	2	1.08	2	1.08	4	2.15
วิถีชีวิต เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	2	1.08	12	6.45	14	7.53
ประเพณีวัฒนธรรมพื้นบ้าน เทศกาลต่างๆ	16	8.60	9	4.84	25	13.40
อื่นๆ	20	10.80	28	15.10	48	25.80
รวม	83	44.60	103	56.40	186	100

จากตารางที่ 4.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชิงของส่วนใหญ่มีลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงศาสนา พิธีกรรมทางศาสนา จำนวนมากที่สุด 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 รองลงมาได้แก่การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชิงของใช้รถโดยสาร มีลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงศาสนา พิธีกรรมทางศาสนา จำนวนมากที่สุด 25 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 รองลงมาได้แก่การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมีวิธิลักษณะการท่องเที่ยวที่มีลักษณะเหมือนกัน

ตารางที่ 4.7 จำนวนและค่าร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศ จำแนกตามรูปแบบสารสนเทศที่สามารถใช้บริการจากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

รูปแบบสารสนเทศที่สามารถใช้บริการจากแหล่งท่องเที่ยว	ไทย		ต่างประเทศ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เว็บไซต์	31	19.02	34	20.86	65	39.88
แผนที่ในการท่องเที่ยว	35	21.47	52	31.90	87	53.37
ศูนย์ให้ข้อมูลแบบครบวงจร	7	4.29	4	2.45	11	6.75
โปรแกรมสำเร็จรูปในการให้ข้อมูล	-	-	-	-	-	-
รวม	73	44.79	90	55.21	163	100

จากตารางที่ 4.7 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของส่วนใหญ่มีการใช้รูปแบบสารสนเทศที่สามารถใช้จากแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุดได้แก่แผนที่ในการท่องเที่ยวจำนวนทั้งหมด 35 คนคิดเป็นร้อยละ 21.47 และรองลงมาได้แก่เวปไซด์ที่ให้ข้อมูลของสถานที่นั้นจำนวนทั้งหมด 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.02 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาในอำเภอเชียงของใช้รูปแบบสารสนเทศที่สามารถใช้จากแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่สุดได้แก่แผนที่ จำนวนทั้งหมด 52 คนคิดเป็นร้อยละ 31.90 และรองลงมาได้แก่เวปไซด์ที่ให้ข้อมูลของสถานที่นั้นจำนวนทั้งหมด 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.86 จะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทย และต่างประเทศมีการใช้รูปแบบสารสนเทศจากแหล่งที่มีลักษณะเหมือนกัน

ตารางที่ 4.8 จำนวนและค่าร้อยละ และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักท่องเที่ยว จำแนกตามความต้องการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความพร้อมของสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้รับจากการท่องเที่ยว

ลำดับที่	ความพร้อมสาธารณูปโภค	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ร้านอาหาร	3.58	1.04	มาก
2	โรงพยาบาล	3.45	0.82	ปานกลาง
3	สุขา	3.30	0.95	ปานกลาง
4	ที่พัก	3.30	0.73	ปานกลาง
5	สถานที่จอดรถ	3.29	0.99	ปานกลาง
6	ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว	2.45	1.16	น้อย
รวม		3.29	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่าความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อความพร้อมของสาธารณูปโภคที่ได้รับจากการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 โดยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้รับจากการท่องเที่ยว จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือร้านอาหาร มีค่าเฉลี่ยที่ 3.58 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.04 โรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ยที่ 3.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 สุขา มีค่าเฉลี่ยที่ 3.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.95 ที่พัก มีค่าเฉลี่ยที่ 3.30 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.73 สถานที่จอดรถ มีค่าเฉลี่ยที่ 3.29 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 และศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยที่ 2.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามความต้องการและความคาดหวังในการให้ความสะดวกในการท่องเที่ยวที่ได้รับจากชุมชน

ลำดับที่	ความสะดวกในการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1	ความเป็นมิตรไมตรีที่ดี	3.51	1.02	มาก
2	การแสดงศิลปวัฒนธรรมภาษาและ วิถีชีวิต ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน	3.44	0.88	ปานกลาง
3	ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวจากชุมชนอย่างลึกซึ้ง	3.47	0.91	ปานกลาง
รวม		3.47	0.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าความต้องการต้องการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความสะดวกในการท่องเที่ยวที่ได้รับจากการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.03 โดยสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้รับจากการท่องเที่ยว จากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ ความเป็นมิตรไมตรีที่ดีมีค่าเฉลี่ย 3.51 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 การแสดงศิลปวัฒนธรรม ภาษาและวิถีชีวิต ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.44 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 และ ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวจากชุมชนอย่างลึกซึ้ง มีค่าเฉลี่ย 3.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.91 ตามลำดับ

3. ระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียง จังหวัดเชียงราย โดยนำเสนอผลการศึกษาในตารางที่ 4.10 ดังต่อไปนี้

ความต้องการสารสนเทศในการท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.92 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.39 โดยสารสนเทศในการท่องเที่ยว จากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ ความหลากหลายของสถานที่ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนมี ค่าเฉลี่ย 3.39 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 ป้ายแผนที่แสดงตำแหน่งของ สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.33 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.86 ป้ายแสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวมีหลายภาษาทำให้ง่ายต่อการเข้าใจ มีค่าเฉลี่ย 3.28 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 ป้ายข้อมูลที่แสดงประวัติของ สถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.24 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.83 การเดินทางไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยและเส้นทางสะดวกมีค่าเฉลี่ย 3.22 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 2.79 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75ปฏิทินกิจกรรมการท่องเที่ยว ประจำปีมีค่าเฉลี่ย 2.62 ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน 0.67 ชุมชนมีการใช้สารสนเทศใน การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวเช่นแผนที่แผ่นพับ ใบปลิวโฆษณาสถานที่ท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 2.47 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 ศูนย์ให้บริการด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร มีค่าเฉลี่ย 2.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 และ น้อยที่สุดคือ เอกสารหรือสื่อที่สามารถทำให้ เกิดความต้องการท่องเที่ยวมากขึ้น ได้แก่ แผนที่ เส้นทางท่องเที่ยว โปรแกรมบนมือถือ อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ย 2.41 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 ตามลำดับ

ในภาพรวมพบว่า ระบบสารสนเทศต่าง ๆ มีน้อย ตั้งแต่ ป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกรายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยว จนถึง ศูนย์ให้บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว นั้น ไม่มี และสถานที่ท่องเที่ยว ขาดการพัฒนาหรือประชาสัมพันธ์ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.10 จำนวนและค่าร้อยละและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนก ตามศักยภาพของระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำโขง อำเภอเชียง จังหวัดเชียงราย

ลำดับที่	สารสนเทศในการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D	แปลความหมาย
1	ความหลากหลายของสถานที่ ท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมในชุมชน	3.39	0.88	ปานกลาง
2	ป้ายแผนที่แสดงตำแหน่งของ สถานที่ท่องเที่ยวชัดเจน	3.33	0.86	ปานกลาง
3	ป้ายแสดงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวมีหลายภาษาทำ ให้ง่ายต่อการเข้าใจ	3.28	0.83	ปานกลาง
4	ป้ายข้อมูลที่แสดงประวัติของ สถานที่ท่องเที่ยว	3.24	0.83	ปานกลาง
5	การเดินทางไปยังสถานที่ ท่องเที่ยวมีความ ปลอดภัยและเส้นทางสะดวก	3.22	0.90	ปานกลาง
6	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว	2.79	0.75	ปานกลาง
7	ปฏิทินกิจกรรมการท่องเที่ยว ประจำปี	2.62	0.67	ปานกลาง
8	ชุมชนมีการใช้สารสนเทศใน การสนับสนุนด้าน การท่องเที่ยวเช่นแผนที่ แผ่นพับ ใบปลิว โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยว	2.47	0.97	น้อย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

9	ศูนย์ให้บริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร	2.42	0.96	น้อย
10	เอกสารหรือสื่อที่สามารถทำให้ เกิดความ ต้องการท่องเที่ยวมากขึ้น ได้แก่ แผนที่เส้นทาง การท่องเที่ยว โปรแกรมบนมือถือ อินเทอร์เน็ต	2.41	1.00	น้อย
รวม		2.92	0.39	ปานกลาง

4. ความคิดเห็น ข้อเสนอและความต้องการ ต่อการให้บริการของระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอำเภอเชียง จังหวัดเชียงราย

นักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของมี ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และมีความต้องการต่อการให้บริการของระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านเอกสารรายละเอียดสถานที่การท่องเที่ยว รองลงมาต้องการศูนย์บริการข้อมูลแบบเบ็ดเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด พร้อมกับความปลอดภัยในการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไปใน อำเภอเชียงของ

ข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

การรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสำรวจความพร้อมด้านการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เมืองเชียงของ

1. ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของเมืองเชียงของ

1.1 แนวโน้มของการพัฒนาการท่องเที่ยว

1.1.1 การขยายตัวทางด้านปริมาณการค้า และการลงทุนด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนนักท่องเที่ยวภายในประเทศ และต่างชาติเพิ่มสูงขึ้น

1.1.2 รัฐต้องดำเนินการก่อสร้างสถานีขนส่งระหว่างประเทศเมืองเชียงของ เพื่อรองรับการขยายตัวทางการท่องเที่ยว

1.1.3 พัฒนาความพร้อมด้านการท่องเที่ยว สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้มีเส้นทางคมนาคมสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีระบบสาธารณูปโภค ข้อมูลสารสนเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

1.1.4 มีการสร้างเครือข่ายทางด้านการท่องเที่ยวร่วมกัน ทั้งของภาครัฐและเอกชน ในทุกตำบลของอำเภอเชียงของ

1.1.5 ส่งเสริมพัฒนาความร่วมมือเพื่อนำไปสู่การกำหนดให้มี Entry visa ร่วมกันระหว่างไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว .ลาว และเขตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน

2.1 ปัญหา อุปสรรค ของการพัฒนาการท่องเที่ยว

2.1.1 ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการบริการด้านการท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

2.1.2 ขาดงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐในการส่งเสริมและพัฒนาข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน

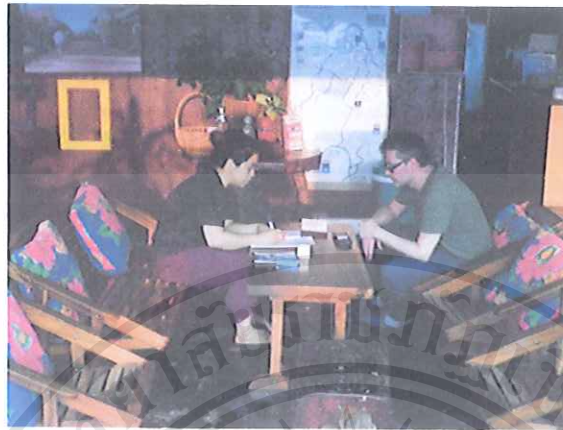
2.1.3 ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ จีน) เพื่อประชาสัมพันธ์ทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว

2.1.4 มาตรการรักษาความปลอดภัยตลอดจนมาตรการควบคุมการเอารัดเอาเปรียบของผู้ประกอบการที่มีดือนักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

ตอนที่ 3 การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของ ชุมชนลุ่มน้ำโขง

1. ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร (One Stop Tourism Information Service Center)

แนวทางการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรของอำเภอเชียงของ โดยการสังเคราะห์ข้อมูลได้มาจากการสืบค้นข้อมูลจากหนังสือ งานวิจัย อินเทอร์เน็ต เอกสารต่าง ๆ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และทำเวทีชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามแนวคิดการจัดการชมรมและศูนย์บริการข้อมูลโดยกลั่นกรองหาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร พบว่าศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ควรมีลักษณะและองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4.40 การให้บริการนักท่องเที่ยวในศูนย์ให้ข้อมูลแบบเปิดเสรี

1.1 ทำเลที่ตั้ง ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

1.1.1 สถานที่ตั้งสามารถเดินทางเข้าถึงได้ง่ายไม่สลับซับซ้อน ควรตั้งอยู่ในย่านที่มีนักท่องเที่ยวพอสมควร

1.1.2 มีป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

1.2 รูปแบบการให้บริการภายในศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจร

1.2.1 มีการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และวัตถุประสงค์ของศูนย์บริการไว้อย่างชัดเจน

1.2.2 มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชนกับธุรกิจที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

1.2.3 ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรมีลักษณะของการให้บริการดังต่อไปนี้

1) ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรสามารถให้ข้อมูลข่าวสารสถานที่ท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร โดยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ศูนย์

2) ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรจะต้องเป็นศูนย์ที่ให้บริการสื่อหลายภาษาเช่นไทย อังกฤษ จีน และข้อมูลข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ได้แก่แผนที่การท่องเที่ยว ปฏิทินการท่องเที่ยวประจำปี แผ่นพับ ป้ายแสดงข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายแสดงแผนที่และเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.41 แผนที่แสดงเส้นทางการท่องเที่ยวใน อำเภอเชียงของ

3) ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรควรจะใช้ระบบอัตโนมัติ คือการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยในการค้นหาข้อมูลต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยว ในการ จองโรงแรม ร้านอาหาร การขนส่ง และการเช่ารถเพื่อใช้ในการท่องเที่ยว

4) ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรจะมีการให้บริการวางแผนการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวตามความต้องการได้มากที่สุด

1.3 โครงสร้าง ศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยวแบบครบวงจรจะมีการจัดการหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ โดยมีลักษณะโครงสร้าง ได้ดังต่อไปนี้

1.3.1 กลุ่มบริหารชมรม เป็นกลุ่มที่บริหารจัดการภายในศูนย์ให้สามารถสร้างเครือข่ายทั้งภาครัฐ และผู้ประกอบการในการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวให้ได้มากขึ้น

1.3.2 กลุ่มบริการด้านการท่องเที่ยว จะเป็นกลุ่มที่ให้บริการด้านข้อมูลการท่องเที่ยวได้แก่ ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก เส้นทางและการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยว การให้บริการรับจองห้องพัก ร้านอาหาร ตั๋วรถโดยสาร สายการบิน ธุรกิจบริการการท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงของ

3.3 กลุ่มประสานงานระหว่างประเทศ ทำการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างประเทศในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศต่างๆใกล้เคียง เช่นลาว จีน เป็นต้น

ภาพที่ 4.42 ประชุมกลุ่มบริหารชมรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ

2. ระบบสารสนเทศที่ช่วยในการสนับสนุนการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ (Map of management for tourism)

จากการที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ศักยภาพ รวมทั้งความพร้อมของพื้นที่ในองค์ประกอบเชิงการท่องเที่ยวโดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และแนวทางในการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีมิติของการใช้เวลาในการท่องเที่ยว เช่น ทัวร์ครึ่งวัน ทัวร์ 1 วัน ทัวร์ 2 วัน 1 คืน และตามความประสงค์ของนักท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในรูปของโรงแรม โฮมสเตย์ เป็นต้น

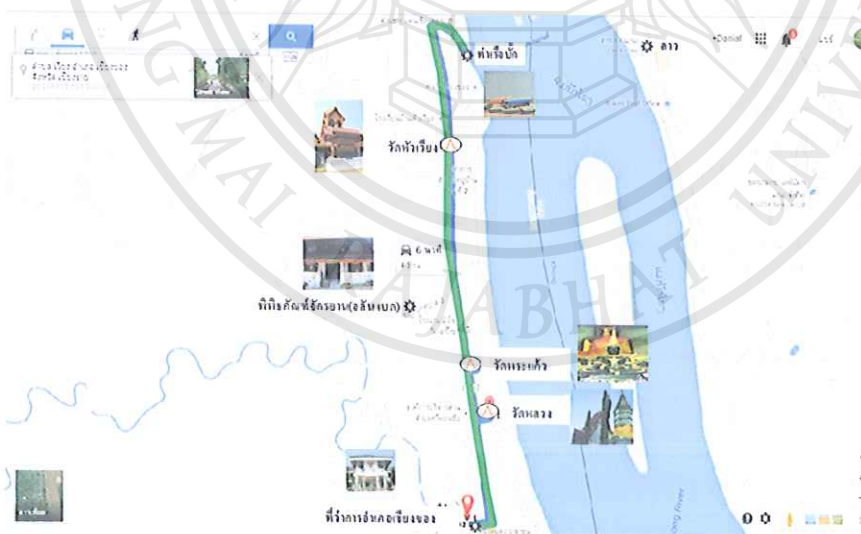
ตำบลริมโขง

เส้นทางที่ 1 ตำบลริมโขง ศูนย์ทอผ้าไทลื้อ บ้านหาดปายใช้เส้นทาง 1020 สลับการใช้เส้นทางชนบท 1129 ระยะทาง 33 กิโลเมตร ขับรถจากที่ว่าการ อำเภอเชียงของ ไปวัดหลวง วัดพระหัวเวียง พิพิธภัณฑสถาน (อลัน เบค) ท่าเรือบัค (ข้ามฝั่งข้ามฝั่งแม่น้ำโขง ไปยังประเทศลาว จุดชมวิวยุทธราชมาน ไร่แสงอรุณรีสอร์ท และศูนย์ทอผ้าไทลื้อ บ้านหาดปาย จากท่าเรือบัค นักท่องเที่ยวสามารถไปบ้านหาดปายโดยทางเรือโดยใช้เวลา ประมาณ 1 ชั่วโมง พร้อม ชมทัศนียภาพสองฝั่งโขงอันสวยงามอีกด้วย ระยะเวลาในการเดินทาง ไป กลับตามเส้นทาง ทั้งหมด 5 ชั่วโมง 26 นาที

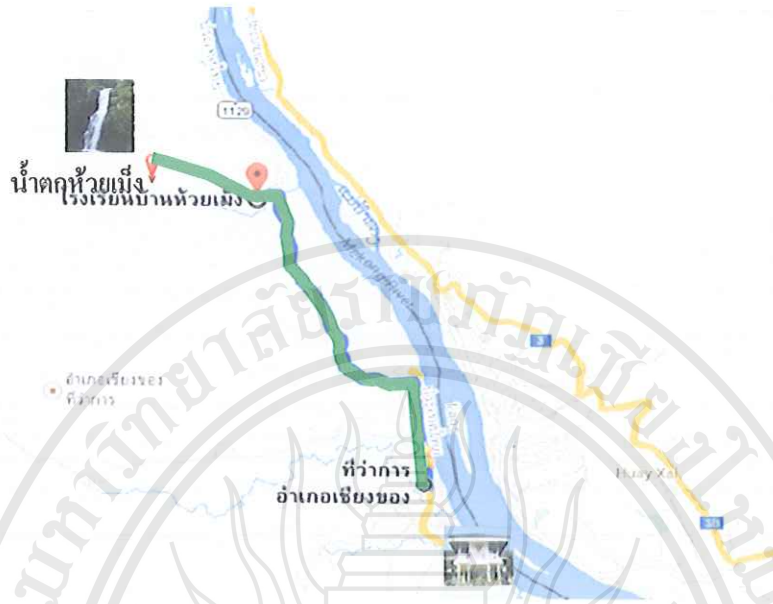
เส้นทางนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร์ 1 วัน หรือพักบ้านหาดปายเป็นเวลา 2 วัน 1 คืน

ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

เส้นทางที่ 2 ตำบลเวียง ข้ามฝั่งทองเที่ยวประเทศลาว ที่ท่าเรือบัค ใช้เส้นทาง 1020 ระยะทาง 4.3 กิโลเมตร ขับรถจากที่ว่าการ อำเภอเชียงของไป วัดหลวง วัดพระแก้ว วัดหัวเวียง พิพิธภัณฑ์จักรยาน (อลัน เบค) และ ท่าเรือบัค (ข้ามฝั่ง) ข้ามฝั่งแม่น้ำโขง ไปยังประเทศลาว ระยะเวลาในการเดินทาง ไป กลับ ตามเส้นทาง ทั้งหมด 20 นาที

ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

แผนผังที่ 4.4 เส้นทางการท่องเที่ยว ตำบลเวียง อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

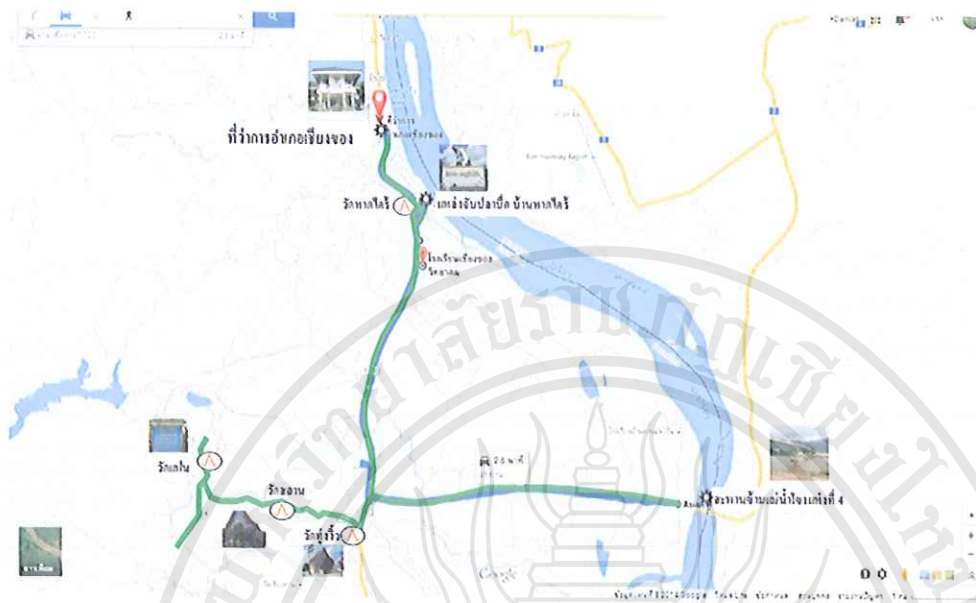
ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

จากที่ว่าการอำเภอถึงบ้านห้วยเหม็ง ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร เส้นทางเข้าชมน้ำตก
อีก 3 กิโลเมตร เส้นทางนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร์ 1 วัน หรือพักน้ำตก
ห้วยเหม็ง เป็นเวลา 2 วัน 1 คืน

ตำบลสถาน

เส้นทางที่ 3 ตำบลสถาน ใช้เส้นทาง 1020 ใช้เส้นทาง 1020 สลับเส้นทางชนบท
ระยะทาง 14 กิโลเมตร ขับรถจากที่ว่าการ อำเภอ เชียงของ ไปวัดหาคไคร้ พิพิธภัณฑสถาน
บริเวณนี้สามารถ)เดินไปยังลานกว้างติดแม่น้ำโขงที่เรียกว่า ลานผาถ่าน ซึ่งเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้า
ระหว่างไทย ลาว (วัดทุ่งจั่ว วัดหลวง วัดสถาน วัดบ้านแพนและสะพานข้าม แม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ข้าม
ฝั่งแม่น้ำโขง ไปท่องเที่ยวตามเส้นทาง R3 ระยะเวลาในการเดินทาง ไป กลับตามเส้นทาง ทั้งหมด 1
ชั่วโมง

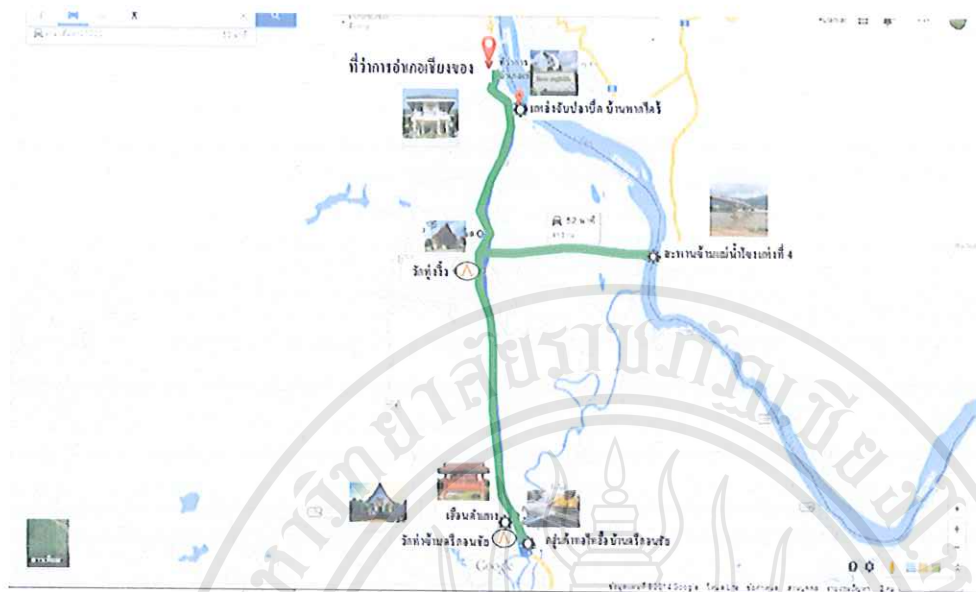
เส้นทางนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร์ 1 วัน หรือข้ามคืนไป
ท่องเที่ยวยัง แขวงบ่อแก้ว

แผนผังที่ 4.5 เส้นทางท่องเที่ยว ตำบลสถาน อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย
ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

ตำบลศรีดอนชัย

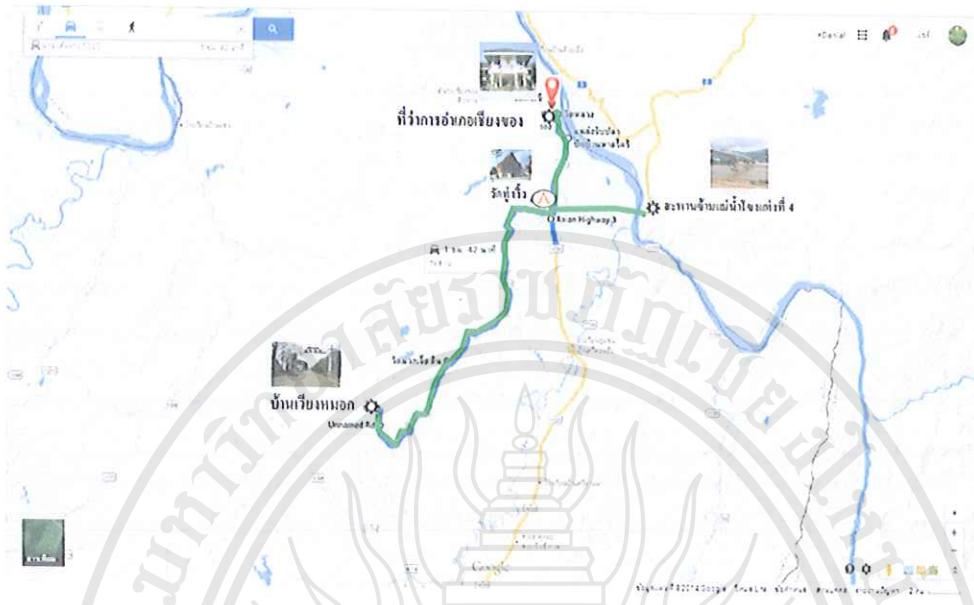
เส้นทางที่ 4 ตำบลศรีดอนชัย ใช้เส้นทาง 1020 ระยะทาง 24 กิโลเมตร ขับรถจากที่ว่าการอำเภอเชียงของ ไปวัดหาดไคร้ พิกพิภักดิ์ปลาบึก (บริเวณนี้สามารถเดินไปยังถ้ำกว้างดิดแม่น้ำโขง ที่เรียกว่า ถ้ำผาถ้ำ ซึ่งเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างไทย-ลาว) วัดทุ่งจี้ว สะพานข้ามแม่น้ำโขง แห่งที่ 4 ข้ามฝั่งแม่น้ำโขง เขื่อนคำแพง วัดท่าช้างศรีดอนชัย กลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อ ศรีดอนชัย ระยะเวลาในการเดินทาง ไป กลับ ตามเส้นทาง ทั้งหมด 2 ชั่วโมง เส้นทางนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร์ 1 วัน โดยพักที่เขื่อนคำแพง เป็นเวลา 2 วัน 1 คืน

แผนผังที่ 4.6 เส้นทางท่องเที่ยว ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย
ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

ตำบลศรี

เส้นทางที่ 5 ตำบลศรี ใช้เส้นทาง 1020 ระยะทาง 33 กิโลเมตรขับรถจากที่ว่าการ อำเภอ เชียงของ ไปวัดหาดไคร้ พิพิธภัณฑสถาน (บริเวณนี้สามารถเดินไปยังลานกว้างติดแม่น้ำโขงที่ เรียกว่า ลานผาถ้ำ ซึ่งเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างไทย ลาว) วัดทุ่งจี้ว สะพานข้าม แม่น้ำโขง แห่งที่ 4 ข้ามฝั่งแม่น้ำโขง เขื่อนคำแพง วัดท่าข้ามศรีดอนชัยกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อ ศรีดอนชัย พระธาตุศรีล้านนา พระธาตุคอกพระเจ้าเข้ากาด วัดศรีได้ พระธาตุเขาเขียว เส้นทางนี้นักท่องเที่ยว สามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร 1 วัน หรือพักที่ วัดศรีได้เป็นเวลา 2 วัน 1 คืน

แผนผังที่ 4.8 เส้นทางการท่องเที่ยว ตำบลห้วยซ้อ อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย
ที่มา : <https://www.google.co.th/maps>

ตำบลบุญเรือง

เส้นทางที่ 7 ตำบลบุญเรือง ใช้เส้นทาง 1020 ระยะทาง 34 กิโลเมตร ขับรถจากที่ว่าการอำเภอเชียงของ ไปวัดหาดไคร้ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (บริเวณนี้สามารถเดินไปยังลานกว้างติดแม่น้ำโขงที่เรียกว่า ลานผาถ่าน ซึ่งเป็นจุดแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างไทย ลาว) วัดทุ่งจั่ว สะพานข้าม แม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ข้ามฝั่งแม่น้ำโขง เขื่อนคำแพง วัดท่าข้ามศรีดอนชัยกลุ่มสตรีทอผ้าไทลื้อ ศรีดอนชัย พระธาตุศรีล้านนา พระธาตุคอกพระเจ้าเข้ากาต พระธาตุเขาเขียว วัดพระธาตุนางปูก และ วัดป่าเคาะ ระยะเวลาในการเดินทาง ไป กลับ ตามเส้นทาง ทั้งหมด 4 ชั่วโมง 4 นาที เส้นทางนี้นักท่องเที่ยวสามารถใช้เวลาในการท่องเที่ยวโดย ทัวร์ ครึ่งวัน หรือ 1 วัน หรือพักที่ เขื่อนคำแพงเป็นเวลา 2 วัน 1 คืน

